

Kmalu samoupravni sporazum

V kratkem bodo verificirani prvi samoupravni sporazumi o delitvi dohodka in osebnih dohodkov. Predvidevamo, da bo v dobrem mesecu verificiran in dokončno uveljavljen tudi samoupravni sporazum za skupino lesne industrije SR Slovenije v okviru poslovnega združenja LES. Verificiran samoupravni sporazum od treh podpisnikov združenega dogovora na področju Slovenije; izvršnega sveta, gospodarske zbornice in sindikatov bodo zamenjali zvezni predpis limitirane enajst odstotne stopnje, do katere so se smeli letos primerjalno z lanskim letom največ povečati osebni dohodki. Z drugimi besedami, administrativni poseg na področju delitve dohodka in osebnih dohodkov bo zamenjal samoupravni dogovor, za katerega so se dogovorile in odločile delovne organizacije same v okviru posameznih grupacij. Trije republiški podpisniki družbenega dogovora pa bodo skušali predvsem uskladiti samoupravne sporazume med posameznimi grupacijami gospodarstva in družbenih dejavnosti v republiki.

V ČEM JE BISTVO SAMOUPRAVNEGA SPORAZUMA

Vedeti je treba, da so osebni dohodki eden izmed pomembnih povzročiteljev nestabilnosti v gospodarstvu, če presega dejanske možnosti izplačevanja. To pomeni takrat, kadar je produktivnost dela nižja od izplačanih osebnih dohodkov oziroma drugače povedano, kadar so izplačani osebni dohodki višji od svoje realne vrednosti. Taki nenormalni pojavi pa so za naše gospodarjenje v zadnjih nekaj letih zelo značilni. Za lažje razumevanje potreb po skladnejši delitvi bom uporabil nekaj podatkov, objavljenih v Ekonomski politiki 26. julija letos.

Stopnja rasti produktivnosti od leta 1966 do 1969 je bila v Jugoslaviji letno 5,1% letna stopnja rasti realnih osebnih dohodkov pa je znašala 6,7%. Za primerjavo navaja pisec stopnjo rasti produktivnosti in realnih osebnih dohodkov v razvitejših deželah. V istem obdobju je narasla produktivnost v ZRN 6,1% in realni osebni dohodek 3,4% na Japonskem je razmerje 11,7% in 5,2%, v Italiji 6% in 3,2%. Iz podatkov lahko zaključimo, v čem je bistvo določene stopnje stabilnosti in hitrejša ekspanzija razvitejših dežel. Seveda bo marsikdo oporekal, da kljub visoki rasti osebnih dohodkov v Jugoslaviji le-ti znatno zaostajajo za gospodarsko razvitejšimi deželami. Vsekakor je to res, vendar iz teh osebnih dohodkov odseva predvsem v tem, da se zagotovi skladna rast produktivnosti

in osebnih dohodkov ter hitrejša rast razširjene reprodukcije. Če k tem ciljem samoupravnih sporazumov dodamo še pomemben faktor — usklajevanje osebnih dohodkov v eni med panogami gospodarstva ob upoštevanju enotnega jugoslovanskega trga, potem sem verjetno v nekaj besedah strnil glavne cilje samoupravnega sporazumevanja. Danes je najdoločnejše delo pred verifikacijsko komisijo. Od njenih uspešnih posgov v usklajevanje različnih interesov posameznih grupacij bo najbrž odvisna tudi uspešnost sporazumov in stabiliziranja gospodarstva na sploh.

Srečanje borcev na Cerknškem jezeru

Na skupnem sestanku predstavnikov družbenopolitičnih organizacij so se sredi avgusta dogovorili, da bo osrednja občinska proslava ob 30. obletnici vstaje 19. septembra na Goričici ob Cerknškem jezeru. Tedaj se bodo srečali aktivisti Notranjske in borci partizanskih enot katerim je cerknška občina podelila domicil.

V programu bodo sodelovali pevski zbori in godbe na pihala iz Loške doline in Cerknice, pevski zbor osnovne šole iz Cerknice, recitatorji ter note teritorialne obrambe in civilne zaščite.

Organizatorji pripravljajo tudi razstavo slikarskih del s partizansko tematiko umetnika Doreta Klemenčiča — Maja, Organizacijski odbor, ki je bil imenovan za pripravo srečanja, pričakuje ta dan do tritošog gostov in drugih obiskovalcev. Podjetje Partizanska knjiga iz Ljubljane pa bo razstavila zbirko partizanskih del in opremo za enote civilne zaščite.

SAMOUPRAVNI SPORAZUM ZA LESNO INDUSTRIJO

V okviru poslovnega združenja LES pripravlja svoj sporazum grupacija lesne industrije Slovenije. Med 52 podpisnicami tega sporazuma je tudi BREST.

Iz konkretnega sporazuma bom skušal izluščiti pomembnejšo vsebino oziroma dogovorjena osnovna merila, ki bodo z dokončnim sprejetjem obvezna za vse podpisnice sporazuma. Pripominjam, da navajam podatke iz osnutka, za katerega je mogoče, da se delno še spremeni. Samoupravne sporazume bodo pred uveljavitvijo obravnavali in sprejemali delavski sveti podjetij — podpisnic sporazuma.

Pri sedanjih kvalifikacijskih strukturah in številu zaposlenih na Brestu bi lahko v letu 1971 znašali povprečni kalkulatívni mesečni netto osebni dohodek na zaposlenega 1.448 dinarjev. Kalkulatívni osebni dohodki se bodo lahko povečali še za maso izplačil za posebne pogoje dela, na primer za delo v nočnem času, za delo v

podaljšanem času, za delo na dan tedenskega počitka, nedelj in državnih praznikov in podobno, ter za faktor stimulacije (uspešnost gospodarjenja). Z upoštevanjem vseh meril bi znašal netto osebni dohodek na zaposlenega na Brestu v I. polletju 1971 okrog 1.480 dinarjev. Po tem kriteriju predstavlja ta številka samo znesek, do katerega naši osebni dohodki ne bi bili obdavčeni. Dejansko znašajo povprečno izplačani netto mesečni osebni dohodki zaposlenih na Brestu v prvih sedmih mesecih letos 1.321 dinarjev. Že uvidoma smo ugotovili, da mora biti rast osebnih dohodkov

- dela prosti dnevi ne!)
- plačilo za opravljeno delo po obračunski osnovi (100%),
- plačilo dodatka za nadurno delo (50%),
- plačilo dodatka za delo na dan tedenskega počitka (30%).

Skupaj bo moral dobiti delavec, ki bo moral delati na državni praznik svoj obračunski osebni dohodek (100%) povečan za 180%.

Na tako kvantificiranih dodatkih vztraja predvsem verifikacijska komisija. Le-ta meni, da dela, ki se plačujejo z dodatki, predvsem zmanjšujejo prosti čas delavcev. Dodatki bodo predvsem breme tistim organizacijam, ki ne bodo mogle ali znale organizacijo dela urediti tako, da bo čim manj takšnega dela, ki se plačuje z dodatkom.

Osebni izdatki nadomestil, ki se obračunavajo v breme materialnih stroškov, bodo po sporazumu lahko znašali:

- polna višina dnevnice za potovanje v Jugoslaviji največ do 80 dinarjev,
- dnevnice za potovanje v tujino največ v višini, določeni s predpisom, veljavnim za upravne organe,
- povračilo stroškov za prenočevanje največ po predloženem računu,
- povračilo za uporabo lastnega vozila v službene namene največ 0,90 din za dejansko prevoženi kilometer,
- terenski dodatek do največ 700 din netto na mesec in tako naprej.

Z uskladitvijo nadomestila na Brestu ne bo težav, ker so vsa sedanja nadomestila nižja od omejenih limitov.

Nadomestilo osebnega dohodka za čas bolezni bo moralo znašati najmanj 80% povprečnega osebnega dohodka, ki ga je delavec dobil v preteklem letu. Na Brestu je znašala doslej najnižja stopnja nadomestila za bolezen 70%.

Sporazum predvideva, da bodo podpisnice oblikovale sredstva za finansiranje skupnih potreb delavcev takole:

pogojena s produktivnostjo. Če to ugotovitev uporabimo za Brest, lahko rečemo, da bi naše osebne dohodke lahko povečali na povprečno mesečno 1.500 dinarjev, seveda ob enakem povečanju naše produktivnosti.

Povprečni kalkulatívni osebni dohodek vseh podpisnic sporazuma znaša za leto 1971 1.442 dinarjev.

Po sporazumu naj bi bil pri normalnih pogojih dela in normalnem doseganju rezultatov najnižji osebni dohodek 800 in najvišji osebni dohodek 6.000 dinarjev.

Pri tem so za glavnega direktorja postavljena posebna merila. S sporazumom se vsklajujejo naslednji dodatki k osebnim dohodkom:

- za delo v podaljšanem delovnem času (nadure) so dolžne podpisnice sporazuma povečati obračunsko osnovo za najmanj 50%,
- za delo v nočnem času (med 22. in 5. uro) se mora obračunska osnova povečati za najmanj 25%,
- za delo na dan tedenskega počitka, nedelje in državnih praznikov so dolžne podpisnice povečati obračunsko osnovo za najmanj 30%.

Dodatki se medsebojno ne izključujejo. Za primer vzemimo, da je delavec moral delati na državni praznik. Za to delo bo moral dobiti naslednje plačilo:

- plačilo praznika po obračunski osnovi (prazniki se plačujejo,

- da masa sredstev regresa za letni dopust ne bo znašala manj kot 300 in več kot 600 dinarjev letno na zaposlenega,
- da bo regresirana prehrana delavcev največ do 50 dinarjev netto mesečno.

Zadnja leta Brest ni regresiral letnih dopustov (izjema so bili zdravstveno ogroženi delavci).

S sporazumom bo moral Brest izdvojiti v ta namen najmanj 560.000 din letno.

Regresiranje prehrane na zaposlenega znaša letos mesečno 46 dinarjev, kar pomeni, da smo skoraj na meji, postavljeni v sporazumu.

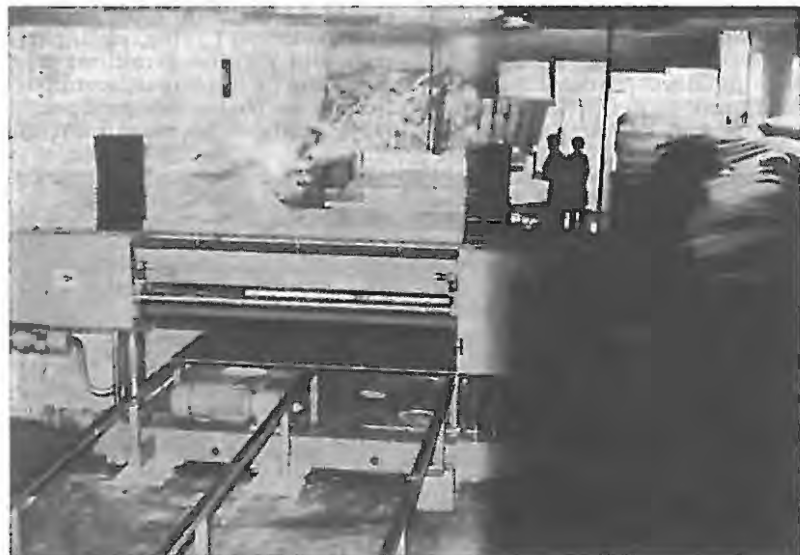
V sporazumu je tudi določilo, da lahko izplača podpisnica sporazuma odpravnino pri odhodu delavca v pokoj, ali pomoč ob smrti delavca največ do višine dveh mesečnih povprečnih osebnih dohodkov, doseženih v zadnjih treh mesecih. Pri tem je še dilema, ali naj bo vezana odpravnina na povprečni dohodek delavca ali podjetja.

Po sporazumu morajo podpisnice nameniti za izobraževanje in strokovno usposabljanje delavcev najmanj 1% sredstev, računano na letno bruto maso osebnih dohodkov. Brest je v letu 1970 porabil za izobraževanje 1,5% na letno bruto maso osebnih dohodkov.

V tem stavku sem omenil le glavna določila sporazuma. Moramo pa vedeti, da samoupravni sporazum določa predvsem okvirne konkretna določila pa bo sprejelo vsako podjetje samo s pravilnikom o delitvi dohodka in osebnih dohodkov. Te pravilnike bodo morale podpisnice vskladiti s sporazumom najpozneje v šestih mesecih od dneva vpisa sporazuma v register.

Za izvajanje sporazuma bo imenovana sedem članska komisija, sestavljena iz članov podpisnic sporazuma. Naloge komisije bodo predvsem spremljati realizacijo sporazuma, reševati morebitna nesoglasja in pripravljati predloge za spremembo in dopolnitev sporazuma.

D. Mlinar

Nova dejavnost Bresta — razrez iprena za lastne potrebe in ostale domače kupce

Iz vsebine:

PERIODIČNI OBRAČUN IN PLAN ZA II. POLLETJE — RAZŠIRITEV KOOPERACIJSKIH POSLOV — SEJEMSKI NASTOPI LETOS — PRAVNI ODGOVARJA — RAZVOJ TAPETNIŠTVA V TP MARTINJAK — DELOVNA KONFERENCA CERKNŠKIH BORCEV — POTI SLOVENSKE DELEGACIJE V JAJCE

Periodični obračun in plan za drugo polletje 1971

4. avgusta je centralni delavski svet podjetja obravnaval in potrdil periodični obračun za I. polletje ter sprejel predlog plana za II. polletje 1971.

Po rezultatih, ki smo jih že dosegli in ki jih planiramo za prihodnje, pričakujemo v letu 1971 195,5 milijonov dinarjev bruto produkta, 196,4 milijona dinarjev realizacije.

Dosežena proizvodnja ali bruto produkt znaša v I. polletju 86,9 dinarjev, kar pomeni, da smo za dosego 195,5 milijonov dinarjev bruto produkta planirali v II. polletju proizvodnjo v obsegu

daje v I. polletju znaša 89,3 milijonov dinarjev, kar je za 44% več kot pa smo dosegli v istem obdobju lani.

Najbolj je letos obseg prodaje narasel na domačem trgu, kjer smo naša planska predvidevanja celo presegli za 7%. Ugodnejši rezultati prodaje so predvsem odraz zavestnih akcij pri osvajanju domačega trga s čim večjo prisotnostjo na tržišču prek izbire ustreznega asortimana, organizirane prodaje s trgovskimi potniki, lastnega angažiranja kapitala za potrošniške kredite v

teh izdelkih dosegali izredno ugodno prodajo, ker le-ti izdelki zaradi ugodnejših cen pri vseh po svoji vrednosti le predstavljajo hitro obračajoči se kapital.

Splošna gospodarska nelikvidnost, pa tudi samo povečanje proizvodnje, zamrzovanje cen naših izdelkov ter podražitev reprovromaterialov, vse to zahteva v našem podjetju še večje angažiranje za obratna sredstva, predvsem pa, da bi dosegli likvidnost podjetja in nemoten potek proizvodnega ciklusa. Težnje po omejitvi potrošnje v gospodarstvu na predvidene proporce, zaradi pomanjkanja obratnih sredstev in zaradi pomanjkanja obratnih sredstev in zaradi splošne nelikvidnosti v gospodarstvu, imajo lahko v našem podjetju za posledico znižanje proizvodnje. To pa bi zaradi re-

konstruiranih kapacitet pomenilo, da bi zašli v meje rentabilnosti poslovanja. Zato od planiranega povečanja proizvodnje ne moremo odstopiti. V ta namen je Brest vložil pri Ljubljanski banki zahtevek za 10 milijonov dinarjev dodatnih obratnih sredstev, s katerimi bi pokrili minimalne potrebe po sredstvih za povečano proizvodnjo.

Kljub delni nelikvidnosti poslovnih bank pričakujemo — ob pozitivnih predpisih za poživitev izvoza v našem gospodarstvu — da bomo dobili dodatna obratna sredstva za povečan izvoz oziroma za pripravo izvoza.

Precejšnja anarhičnost v gospodarski zakonodaji seveda močno vpliva tudi na nestabilnost mikrogospodarstva, zlasti še zato, ker zaradi pogostih zakonskih sprememb onemogoča trdno in eksaktno planiranje. Zato bodo potrebna dodatna prizadevanja vseh nas, da bi dosegli zastavljene planske cilje. To pa bomo dosegli le ob vestnem izpolnjevanju stabilizacijskega programa našega podjetja.

R. Zadravec

vene odnose med slovenskimi lesno-industrijskimi podjetji in bo osnova našemu novemu pravilniku o delitvi dohodka in osebnih dohodkov.

Na zadnji seji je bilo po javni razpravi sprejeto tudi dokončno besedilo pravilnika o urejanju delovnih razmerij, s čimer je izpolnjena znatna vrzel v splošnih aktih podjetja.

Poleg tega so člani centralnega delavskega sveta sklepali tudi o pogojih stanovanjskega kreditiranja in izvolili tovariša Jožeta Hrena, pomočnika glav. direktorja, za delegata Bresta za volitve organov Gospodarske zbornice SR Slovenije.

Posebej je treba omeniti, da je bila imenovana tudi posebna komisija, ki ima nalogo, načrtno proučiti ustavna dopolnila zvezne in slovenske ustave, spremljati zakonodajo in ukrepe, ki bistveno spreminjajo pravni in gospodarski položaj podjetja in njegovih enot in zlasti še proučiti strukturo ter ekonomski položaj podjetja in enot v luči ustavnih dopolnil. Na osnovi tega mora komisija oblikovati za pristojne organe upravljanja konkretne predloge, kako prilagajati razmere v našem podjetju novim možnostim ki jih dajejo ustavni amandmaji.

B. LEVEC

Razširitev kooperacijskih poslov

Kooperacija je postala beseda, ki jo čedalje pogosteje uporabljamo in srečujemo v vsakodnevnih praksi. Tudi pri nas postaja pomembna dejavnost v poslovnem procesu. Vsekakor pri tem ne mislimo samo na tistih nekaj polizdelkov, ki jih izdelujejo v eni ali drugi poslovni enoti, pač pa daljše programirano razširjanje kroga zunanjih partnerjev, ki bi s polizdelki oziroma izdelki dopolnjevali naše kapacitete, pa tudi asortiment proizvodov.

Vsekakor lahko ugotovimo, da smo šele na začetku poti, da smo šele začeli iskati možnosti za sodelovanje. Pri tem lahko ugotovimo, da tega ni mogoče delati kampanjsko, predvsem zato ne, ker si podjetja in obrtne delavnice, pa tudi obrtniki programirajo zasedenost kapacitet na daljši rok, poleg tega pa hočejo biti go-

dolgoročne pogodbe. Jasno je, da je to težko pripraviti zaradi našega raznoliškega in naročilniškega programa proizvodnje, vendar je to edina mogoča pot, da nebi za vsak izdelek oziroma polizdelek na vrata na nos iskali proizvajalca.

Pri razmišljanju o tem ne smemo prezreti tudi ene izmed osnovnih stvari, za katero si prizadevamo pri razvijanju takih poslov, to je pocenitve stroškov izdelave. Le v takem primeru namreč doseže kooperacija svoj cilj. Znižanje poslovnih stroškov je lahko neposredno že pri samih polizdelkih, ker mora biti rezultat dobavljenega blaga povečan obseg proizvodnje in s tem večji dohodek.

Naj omenim klasični primer dobro organizirane kooperacije, v kateri sodeluje tudi naše podjetje. Firma Morse v Združenih državah Amerike sama ne proizvaja ničesar, pač pa samo sestavlja posamezne sklope oziroma sestavne dele svojih kooperantov (mi sodelujemo z našimi glasbenimi omaricami — leseni del) in prodaja velike količine finalnih izdelkov po vseh Združenih državah Amerike.

Tudi naša prizadevanja naj bi šla v to smer, da bi po eni strani z dobavami različnih polizdelkov večali naš obseg proizvodnje, po drugi strani pa tudi asortiment prodaje s proizvodi, ki so pri nas izven proizvodnega programa, bi jih pa lahko prodajali. Pri tem ne smemo prezreti tudi dejstva, da bi lahko tudi na področju naše občine za preprostejša dela razvijali obrat. Ugotavljamo namreč, da nam obrtniki lahko nudijo dobre usluge, saj nam že sedaj obrtniki po vsej Sloveniji dobavljajo različne polizdelke. Zato se postavljamo vprašanje, zakaj ne bi take dejavnosti razvijali tudi v naši občini. Navrgel sem le nekaj misli o kooperacijskih poslih, vendar pa jih bo treba gojiti še z večjo prizadevnostjo ne samo navzven pač pa tudi v okviru kombinata.

J. Mele

Z ZADNJE SEJE centralnega delavskega sveta

Tudi zadnja — avgustovska seja centralnega delavskega sveta je imela obsežno in tehtno tematiko. Večji del seje je potekal ob pretresanju periodičnega obračuna za I. polletje 1971, plana za II. polletje 1971 in stabilizacijskega programa podjetja.

Cepprav o teh stvareh govore nekateri članki v prejšnji, pa tudi v tej številki našega časopisa, velja posebej poudariti, da so člani centralnega delavskega sveta pred vse poslovne enote in strokovne

službe postavili odločno zahtevo, da je treba stabilizacijske ukrepe in planske zahteve dosledno izpolnjevati, če hočemo doseči planirane poslovne in proizvodne rezultate. V nasprotnem primeru bodo potrebni — skladno s statutom podjetja — odločnejši ukrepi.

Razprava je tekla tudi o predlogu samoupravnega sporazuma o merilih za delitev dohodka in osebnega dohodka lesne industrije Slovenije. Osnutek ima namen načelno urediti in vskladiti delit-

Akcijski program komunistov

Sklepi sekretariata osnovne organizacije Zveze komunistov na Brestu

Na zadnji seji sekretariata osnovne organizacije Zveze komunistov so njegovi člani razpravljali o najbolj bistvenih vprašanjih sedanje situacije v našem podjetju in v širši družbeni skupnosti. Osnova za razpravo je bil predvsem akcijski program za uresničitev sklepov 20. seje centralnega komiteja Zveze komunistov Slovenije, ki ga je pripravil komite občinske konference Zveze komunistov.

V zvezi z akcijskim programom so bili sprejeti naslednji važnejši sklepi:

— Določila ustavnih dopolnil je treba primerjati s statutom podjetja; splošne akte bi bilo potrebno prilagajati novim razmeram.

— Člani Zveze komunistov bi morali biti stalno seznanjeni s stanjem v delovni skupnosti. Več komunistov bi moralo biti prav v neposredni proizvodnji, kjer bi lahko vplivali na obveščenost in razpoloženje v kolektivu.

— Nenehno je treba spremljati izpolnjevanje stabilizacijskega programa podjetja.

— Več pozornosti je treba posvečati spremljanju novih članov, zlasti mlajših in stalno spremljati delo mladinske organizacije.

— Organizacijsko in kadrovske bi morali organizacijo Zveze komunistov utrditi.

— Bolj sistematično in nenehno je treba spremljati ekonomske rezultate v poslovanju podjetja.

Poleg tega so člani sekretariata izrekli tudi več kritičnih misli o pomanjkljivih oblikah informiranja, kar ima za posledico precejšnjo neobveščenost, zlasti v nekaterih poslovnih enotah. V razpravi so spregovorili še o prihodnjem proizvodnem programu, o sedanji mednarodni situaciji ter o razvoju Zveze komunistov v cerkniški občini.

Na koncu so sklenili, da je potrebno v avgustu sklicati sestanek osnovnih organizacij po poslovnih enotah in na njih pretresti predvsem sedanjo mednarodno situacijo, material o razvoju Zveze komunistov v cerkniški občini in stabilizacijski program podjetja.

B. LEVEC

Sestavljeni program dnevne sobe Tamara

108,6 milijona dinarjev. Takšen obseg proizvodnje je v primerjavi z lanskim letom za 30 odstotkov večji.

Plan proizvodnje v II. polletju je zlasti po obsegu precej zahteven v finalnih poslovnih enotah. Vendar pa z doslednim izpolnjevanjem sprejetih stabilizacijskih ukrepov v podjetju pričakujemo, da bodo tudi v teh poslovnih enotah izpolnili proizvodni plan.

Namen stabilizacijskih ukrepov našega podjetja je doseči kar najboljše poslovanje, zlasti pa proizvodnjo ob nespremenjenih prodajnih cenah iz lanskega leta in ob stalnih dražitvah reprovromaterialov zaradi monetarnih sprememb doma in v tujini, pa tudi zaradi drugih sprememb, ki so vplivale na zvišanje stroškov poslovanja (družbeni dogovori o spremembi cen določenih reprovromaterialov, zvišanje cen gorivom, PTT uslugam, prevoznim storitvam itd.).

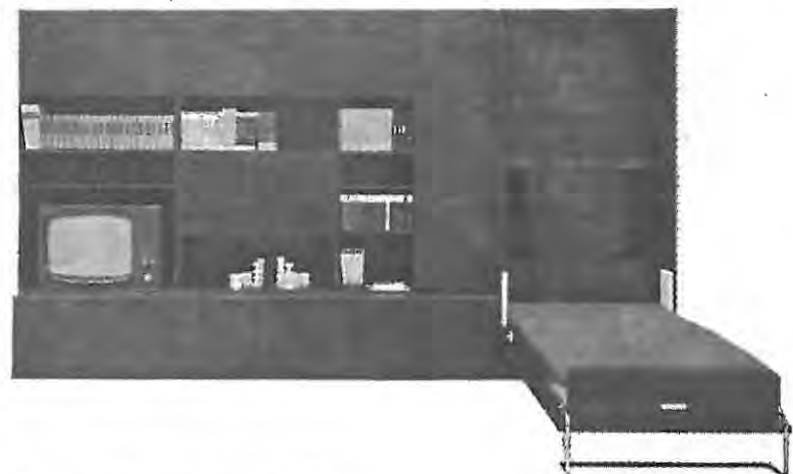
Smisel stabilizacije na področju proizvodnje je torej v tem, da bi čim boljše izkoristili sedanje kapacitete s kooperacijo med poslovnimi enotami in s tujimi kooperanti ter poenostavili proizvodni program v finalnih poslovnih enotah.

Nasploh je značilnost letošnjega proizvodnega programa v primerjavi z lanskim v zožitvi programa, saj proizvodnja v največji tovarni pohištva temelji le na dveh dnevni sobah za domače tržišče (POLONA in TAMARA), v izvozu pa na glasbenih omaricah in programu IN-IN.

Prodajni rezultati so bili v I. polletju, zlasti na domačem trgu, dokaj zadovoljivi, nekoliko manj pa v izvozu. Doseženi obseg pro-

večjih trgovskih hišah v drugih republikah, najemanja kreditov pri poslovnih bankah za poživitev prodaje s pomočjo trgovskih hiš, propagandnih nastopov in podobno.

Novi ukrepi Zveznega izvršnega sveta v omejevanju potrošnje z znižanjem osnove hranilnih vlog za potrošniške kredite za 20%, pa tudi splošna nelikvidnost v gospodarstvu bodo v II. polletju od vseh služb, zlasti prodaje marketinga, pa tudi ekonomsko-finančnega sektorja, zahte-

Dnevna soba Tamara z ležiščem

vali dodatne rešitve za čim boljše prodajo na domačem trgu.

Vendar zaradi sestavljenega manjšega kosovnega pohištva kot programa dnevnih sob, pa tudi so TV-vitrine, Lyving, stoli, party-bar in sedežne garniture, pričakujemo da kljub omejitvam potrošnje ne bo bistvenega zmanjšanja prodaje. Do sedaj smo pri

tovi, da bo po sklenjenem sporazumu njihova kapaciteta v resnici stalno pokrita z naročili. Zato je jeseni pred nami naloga, da pripravimo program, kaj vse bomo oddali ali v obdelavo ali v izdelavo izven podjetja, tako da bi si zagotovili kapacitete in sklenili

Celotna izvedba dnevne sobe Tamara

Sejemski nastopi letos

Letošnje leto je po sejemskih nastopih precej bolj razgibano od prejšnjih. Po številu in pestrosti.

V januarju smo sodelovali na Salonu pohištva v Parizu na skromnih 70 kvadratnih metrih, prav tako tudi na sejmu v Tripolju v Libiji. Na domačih tleh smo sodelovali na prodajni razstavi na Bledu, ki jo je organiziralo trgovsko podjetje Murka iz Lesc. V aprilu je bil spomladanski zagrebški velesejem in v juniju Salon pohištva v Ljubljani. V avgustu smo razstavljali v sklopu Slovenijales in Murke v Kranju na Gorenjskem sejmu in v Celovcu.

Časa za dopustniško razpoloženje je bolj malo. Priprave za jesenski zagrebški velesejem so že v teku. Tokrat bomo razstavljali v novem paviljonu pohištva industrije, ki ima uradno oznako št. 12. Leži ob prihodnji avtocesti Zagreb-Karlovac. Zunanje površine bodo pokrile ogromne svetlobne reklame razstavljalcev. Pritličje bo enotno izvedeno, kar je novost na naših sejmih. To je pobuda »skupine devetih«, katere člani smo tudi mi. Sestavljajo jo vidnejša slovenska podjetja. Na 230 kvadratnih metrih bomo razstavili komercialni proizvodni program,

saj bo po končanem sejmu tam stalna prodajna razstava.

Od jesenskega zagrebškega velesejma pričakujemo predvsem poslovnih stikov s trgovskimi partnerji in pa predstavitev asortimenta obiskovalcem sejma.

V oktobru je zadnja pomembnejša sejemski prireditel v tem letu — Salon pohištva Beograd. Razstavljali bomo na 200 kvadratnih metrih v hali osem. Tudi letos ima »skupina devetih« svojo halo.

Nadaljujemo z lastnimi izkušnjami pri organizaciji posebne tiskovne konference, ki jo za »skupino devetih« organizira revija Naš dom.

V vsakem paviljonu bosta dve hostesi, prav tako pri vходу v halo. Njihova naloga bo, dajati informacije o razstavljenih izdelkih. Salon v Beogradu nima toliko komercialnega pomena kot Zagreb. Pomembnejše je soočenje dosežkov pohištvene industrije. Najboljšim podelijo »Zlati ključ«. Razstavljali bomo predvsem novosti, ki jih uvrščamo v proizvodni program. V Ljubljani smo obiskovalce presenetili z light — showom. Kaj bomo pripravili za Beograd, naj ostane še majhna skrivnost.

F. Golob

Iz proizvodnje TP Stari trg — otroška soba Gaby

PREDAVANJE ameriškega strokovnjaka

Podjetje Slovenijales je organiziralo v juniju seminar, ki ga je vodil dr. Frank E. Cotton, profesor in vodja oddelka za industrijski inženiring na Mississippi Statne University, ZDA. Seminar je obravnaval predvsem področja: ekonomika proizvodnje, kontrola cen in stroškov, kontrola učinkovitosti in sistema znižanja stroškov.

Zaradi zanimivosti predavanj dr. Cottona sem se odločil, da napišem nekatere značilnosti, ki sicer niso nič novega, vendar tako podane in utemeljene, da se kar jeziš, zakaj tudi mi dosledno ne uporabljamo metod sodobnega obravnavanja vrste problemov.

Veliko je bilo povedanega o kontroli. Tu ni mišljena samo tista kontrola, ki jo poznamo mi in na tak ali drugačen način pregleduje dospel reprodukcijski material, polizdelke v proizvodnji ali gotove izdelke. No, tu gre še za kontrolo stroškov, postopkov, akcij in kdo ve katerih aktivnosti, ki se pojavljajo. Gre tudi za kontrolo izvajanja ciljev (standarda). Uspešnost kontrole je prav gotovo zagotovljena, če upoštevamo proceduro, ki obsega predvsem naslednje:

- pravilno in sistematično zbiranje podatkov,
- v naprej postavljeni cilji in standardi zaradi primerjave podatkov,
- pravilna vrsta analize podatkov za primerjavo s cilji oziroma standardi,
- zagotovitev pravih podatkov pravih ljudem ob pravem času,
- pravilna akcija organa odločanja.

Zbiranje podatkov naj zajema samo tiste podatke, ki jih potrebujemo, tako da lahko te podatke potem vezemo na sprejete cilje, na ključne standarde ipd.; ne zbiramo podatkov, ki jih ne rabimo, niti jih ne zbiramo tako, da niso sposobni za obdelavo.

V naprej postavljeni cilji in standardi so osnova uspešnejših akcij. Zelo pogosto razpolagamo z nepravilnimi standardi, pri tem pa mislimo, da so dobri. Razvoj in vzdrževanje ciljev in standardov so nujnost podane strategije.

Ko je tekla razprava o kontroli stroškov, je bilo posebej omenjeno preprečevanje stroškov, posebej pa zmanjševanje stroškov.

Stroške torej lahko preprečujemo. Kdaj in kje? Če pri oblikovanju izdelka je misliti na to. Gre za uporabo metode analize vrednosti. To metodo so začeli prvi uporabljati pri General Ele-

ctric Company v ZDA in je danes v svetu zelo uporabljana metoda. Po tej metodi v lesni industriji v ZDA znižajo stroške tudi do 30%. Ta metoda ni kritika projektantov, to je le spoznanje, da projektanti niso v poziciji, da vse vidijo. To je pravzaprav pomoč pri designu. Z metodo analize vrednosti preprečujemo stroške. Metoda lahko uporabljamo tudi pri vrsti drugih aktivnosti npr. v proizvodnji, pri načrtovanju, transportu itd.

Za zmanjševanje stroškov pa je prav tako več metod. Če hočemo uspešno zmanjševati stroške, potem moramo v prvi stopnji razviti pravilne oblike, to je pravilnik oblik kontrole in procedur. Na jnaštejemo nekaj metod.

Prva zajema primerljivost stanja med novim in poprejšnjim stanjem, potem ko smo že izvršili neke ukrepe s ciljem zmanjšanja stroškov.

Druga metoda zajema organizacijsko skrb za zmanjševanje stroškov. Ljudje z različnimi pogledi — team — s skupnim delom lahko vplivajo na zmanjšanje stroškov. Razprava pokaže, kateri so ključni problemi. Znotraj teama so tudi ljudje, ki raziskujejo stroške. Vodja te skupine naj bo tudi odgovoren za fiktivnost projekta zmanjšanja stroškov. Ta sistem pa ustvari še vrsto drugih ugodnosti. Razvija namreč delovna razmerja med ljudmi različnih delovnih struktur in osebna razmerja znotraj organizacije. Ta metoda je v ZDA

močno razvita, dr. Cotton pa je pri tem pripomnil: Evropa to še bolj rabi. Treba je več profesionalnega sodelovanja. Bo menda že resnična ta ugotovitev, na Brestu smo precej daleč od te metode in profesionalnega sodelovanja.

Naslednje metode zmanjševanja stroškov so še: vrednotenje procesa zmanjšanja stroškov, zasledovanje prištedenj po letu dni, razne metode analize stroškov.

Zelo zanimivo področje, tako znano, pa istočasno tako tuje. Vendar menim, da bo treba tudi pri nas zagristi v stroške, pa ne samo z analizami, tudi z ukrepi zmanjševanja stroškov.

Že v uvodu sem omenil postavljanje ciljev. Ta metoda je široko uporabljana v zadnjih letih. No, metoda za nas ni nova, saj smo preko samoupravnih dogovorov že tudi pri nas postavili cilje. Osnovno pri vsem tem je teamsko postavljanje ciljev in izvajanja teh ciljev. Periodični gotovitev periodičnega nadzora nadzor ima namen sodelovanja, predvsem pa, kako nadaljevati pri doseganju ciljev z določanjem naknadne pomoči ali pa da se napravijo analize, zakaj se cilji ne izvršujejo.

Predavanje je gotovo dalo lep pregled teh sistemov, katerih se bomo morali — dobro bi bilo takoj — lotiti tudi pri nas modificirano za naše prilike.

D. Trotovšek

Na letošnjem Celovškem sejmu

Naše podjetje že nekaj let zapored sodeluje na Celovškem sejmu. Ta sejem smo v organizaciji Slovenijalesa obiskali tudi letos. Če sem odkrit sejem za nas ni ne vem kako zanimiv, saj že nekaj let na njem nismo dosegli nobenih večjih komercialnih uspehov. Vendar so za to tudi objektivni vzroki. Avstrija ima precej razvito drobno pohištveno industrijo. Zato nam visoke zaščitne carine, poleg tega pa je uvoz pohištva kontingentiran. Ne glede na vse to pa se naša prizadevanja, da bi prodrli na to tržišče, še nadaljuje in prav je tako. Vztrajnost je lepa čednost, pravi pregovor. Zato je treba s temi prizadevanji nadaljevati ter jih prilagajati nastalemu položaju.

Prireditel sama je bila v stilu Gorenjskega sejma. Tudi po obsegu ta sejem ni bistveno večji. Za obiskovalca je bolj kot zaradi raz-

stavljenega pohištva zanimiv zaradi ogromne izbire najrazličnejših tehničnih pripomočkov za drobno obrt vseh strok. Ogromno pa je tudi gospodinjstkih pripomočkov. Kar vidim, kako bi si naše gospodinje ogledovale te drobne naprave, ki bi jim seveda, če bi jih imele, zelo olajšale naporna domača gospodinjstva dela. Naš trg še daleč ne nudi vsega tega, predvsem pa ne tako, da bi pokazali, kako vsako tako napravo praktično in koristno uporabljamo. Obisk takega sejma je zelo koristen in ne bi bilo napak, če bi sindikat v prihodnjem letu organiziral skupinski ogled predvsem za gospodinje. Seveda, če ima za to potrebna sredstva. Zaradi oddaljenosti bi bilo mogoče, saj je v eno smer iz Cerknice le okrog sto kilometrov.

T. Kebe

S potovanja po ZDA

Iz gozda smo se napotili nazaj v dolino. Videli smo še tovarno za izdelavo nosilcev. Čisto tesarsko delo, vendar mehanizirano do skrajnosti. Veliki transporterji usmerjajo prizme v skobljanje (skoblanci so izredno tvorivo za iverke), v rezanje vse do lepilnih strojev in stiskalnice, ki stiska les v nosilec za strešne konstrukcije. Temeljiti pregled še ene tovarne vezanih plošč iz leta 1969 firme Lumber Company. Tudi tu se je razvila živahna diskusija o količini in drugem. Zanimivo, da smo v tej tovarni videli več ženske delovne sile kot v tovarnah doslej. Tudi tovarna ni bila kar tako. Moderna, vrsto delovnih operacij so opravljali stroji sami, medtem ko so v prejšnjih delavci prav na teh mestih posebno hiteli.

Višek predstavlja ta dan ogled velike tovarne ivernih plošč. Velike pravim, saj je naša nasproti njej kot palček iz pravljice — igračka za v muzej. Dnevno napravijo 400 ton plošč, po izgradnji nove proge pa kar 2400 ton plošč na dan. Nič ne pretiravam, če napišem, da je 52-etažna stiskalnica visoka kot stolpnica in nič se nisem izmislil, če zapišem, da je prostor, v katerem montirajo novo Siempelkamp tehnologijo, tolikšen kot 3 hale Tivoli. Kot surovino uporabljajo ostružke, žagovino (med ostružki), katero dovažajo z velikimi tovornjaki, nalašč za to pripravljenimi. Kvaliteta plošč je odlična, z novo tehnologijo pa pravijo, da bo še boljša. Nikjer nisem videl okroglic in nobenih strojev — iveračev. Tudi ljudi skoraj ni bilo videti. Plošče razrežejo v formate po naročilu. Laboratorij imajo opremljen z najsodobnejšimi napravami za kontrolo kvalitete in teste. No, sedaj sem tudi jaz dobil svoje in tudi tišči, ki gradijo nove kapacitete ivernih plošč na Slovenskem. Ena taka tovarna iverk bi bila dovolj za celo Slovenijo in še več. No, mi pa uživamo, da ima vsaka vas svojo! Še nekaj. Tudi tu so potrdili resnico: iverka ni sposobna tekmovali s ceno celuloznega lesa, niti III. razredom žagarske hlodovine, niti sekanca — če hoče svoji ekonomiji dobro — mora kupovati le ostružke in odpadke furnirja. In pri nas?

Sonce je že šlo počasi v zaton, ko smo dospeli do našega lina — hotela (enkrat Royal, enkrat Holiday itd.). Bili smo precej iz centra mesta, zato smo se omejili na bližnji super market in nabavo dobrot za večerjo.

29. maj. Slaba proslava 25. obletnice poroke. 180 milj (1 milja 1,4 km) potovanja z avtobusom iz Roseburga v Portland. O poti z avtobusom ni kaj dosti pisati, razen če se ne ustavimo ob obisku kapitola v kraju Salem, ki je glavno mesto države Oregon. Zanimivo je, da glavna mesta posameznih ameriških zveznih držav niso velika mesta, pač pa so to manjša mesta s tako ali drugačno zgodovino. Pri ogledu predsedniške palače smo videli ureditev notranjih prostorov, kjer je tudi ta dan delalo nekaj poslancev s svojimi tajnicami (že med tednom niso imeli časa).

V Portland smo prišli zgodaj popoldne. Namestitev v hotelu je vzela precej časa. Televizija v barvi je tudi v tem hotelu potrjevala, da je hotelski standard v Ameriki vse večji. Portland, veliko mesto, skrbno urejene ceste in hodniki. A glej, hodniki za pešce prazni. To velja za vse ceste, ki niso v samem centru mesta. Kako smešni smo bili, ko smo v manjši skupini šli peš. Kdo še hodi peš? Avtobusov skoraj ni, taksi in rent a car so predragi. Dobro, da ni bilo daleč do Loyd-centra, kjer si imel vsega — od trgovin, restavracij do drsališča in sprehajališč. Tukaj pa ljudi, da se je kar trlo. Pripeljali so se z avtomobili, tišči iz okolice, drugi iz centra mesta, tretji od kdo ve kje. Zanimivo — zunaj mesta, pa tak promet.

30. maj, nedelja — Ogled turističnih zanimivosti Portlanda — sicer pa nedeljski dolgčas.

31. maj, ponedeljek — Memorial day. Praznični dolgčas, to je dobro, da je TV dajala program na vseh kanalih, kolikor jih je. D. Trotovšek

— 0 —

V številu 46 je bil pod sliko napačen podpis. Pravilno se glasi: Naprava za natovarjanje kamionov s sekanca.

Stalna slikarska razstava v Brestovem salonu pohištva

S kulturno revolucijo so na Kijatskem razgibali javno življenje v vseh plasteh in s tem dosegli, da se vsi kraji enakovredno soudeleženi pri spreminjanju družbe.

Tudi pri nas je čutili, vsaj na področju umetnosti, hotenja manjših krajev, da nedovisno od kulturnega središča — Ljubljane, oblikujejo umetnost po svoji meri in potrebah. Zato ni čudno, da vse večkrat slišimo imena Slovenj Gradec, Kostanjevica, Škofja Loka, Štendi pri Stični in druga. To postajajo središča nove ljudske umetnosti.

Tudi razlike med samimi umetniškimi vrstami so čedalje večje. V Ljubljani je vedno manj prostora za mlada in mlajša imena slovenske umetniške ustvarjalno-

sti. Že pred časom so se nekateri zatekli na podeželje, eni razočarani nad komercializmom visoke umetnosti, drugi zaradi miru in tretji iz drugih razlogov.

Umaknili so se pred velikimi slavnimi imeni, ki jih ne omaja niti to, da se znajdejo njihova dela na razstavi kiča.

Ta uvod sem napisal zato, ker je morda nenavadno dejstvo, da se tako majhnem področju, kot je prostor med Javornikom in Slivnico, najdejo kar trije akademski slikarji.

Prvi, dobro znan, je slikar Ljuz Perko, prvi priseljenec. Prilaga starejši generaciji. Domačin je Milan Rot, drugi priseljenec, prav tako slikar mlade generacije, pa je Franc Golob.

Svet, zajet med Snežnik, Javornik, Cerkniško jezero in Slivnico, je bogat oblik in barvnosti. Cerkniško jezero se spreminja iz dneva v dan. Slikar lahko ta bežni trenutek beleži in se nato izraža v črto, barvo in obliko. Toda ta bogati notranji svet umetnika, prenesen na platno ali kos papirja, naj ne bi osal skrit v ateljeju.

Sedaj, ko se Cerknica ponaša s Salonom pohištva, bi lahko vključili dejavnost treh umetnikov — slikarjev v okolja s pohištvo. Tako bi prepletili industrijsko oblikovano pohištvo z umetniškimi slikami, pokrajino, tihožitji in novejšimi iluzijami. Mogoče bi se jim kasneje pridružili tudi drugi in Cerknica bi morda postala gostiteljica slikarske kolonije. Industrija pohištva Brest, občinska skupščina, osnovna šola in druge ustanove pa bi prišle tako do manjših slikarskih zbirk. Slike, razstavljene v Salonu, bi bile na prodaj. Mislim, da bi bila to privlačnost za Salon in tudi uveljavitev Bresta kot mentorja te pobude. Zadnje besedo bodo verjetno dali komercialisti in propagandisti. Morda boste lahko že jutri gledali slikarsko razstavo v Salonu pohištva.

F. Golob

Vratarska služba mora biti budnejša

Pred časom je bil sestanek med podjetjem Varnost in predstavniki našega podjetja. Na njem so se pogovorili o delu vratarsko-čuvaj-ske službe.

Ko je svet za koordinacijo poslovanja našega podjetja razpravljal o predlogu podjetja Varnost za povečanje dotacije oziroma osebnih dohodkov vratarjem, je bilo več kritičnih pripomb na delo vratarsko-čuvaj-ske službe. Menili so, da vratarska služba ni dosledna pri svojem delu in da nekateri posamezniki zanemarjajo delo oziroma ne izpopolnjujejo določil, ki so jih dolžni na podlagi zahtev delovnega mesta, pa tudi glede na pogodbo, sklenjeno s podjetjem Varnost.

Na posebnem sestanku je bilo ugotovljeno, da so posamezni vratarji preveč prepuščeni samim sebi in da je preveliko nadzorstva nad tem, kako izpopolnjujejo naloge. Tudi s strani podjetja Varnost bi moralo biti nadzorstvo bolj redno.

Svet za koordinacijo poslovanja je sklenil, da bo delno povečal dotacijo podjetju Varnost, vendar se mora delo te službe znatno izboljšati. Če se stanje ne bo popravilo, potem je po mnenju sveta za koordinacijo treba predlagati organom upravljanja, da to službo ponovno prevzame naše podjetje. Na svetu za koordinacijo poslovanja je bilo ugotovljeno, da služba ni dosledno vodena in če je resnično tukaj vzrok, da služba ne dela tako kot je potrebno, potem je treba zadevo kadrovske rešiti.

Pri tem pa je tudi res, da imajo vratarji pri izpolnjevanju nalog veliko težav s člani kolektiva, ki nočejo upoštevati opozoril vratarjev in se nočejo ravnati po tovarniškem redu. Verjetno bi morale splošne službe poslovnih enot, pa tudi ostale službe, sporočiti vratarjem o napakah resneje reševati in delavce, ki so preveč predrzni, kaznovati. I. Klančar

RAZPIS

Delavska restavracija Industrije pohištva BREST Cerknica razpisuje prosto delovno mesto kuharja-ice za obratno menzo v Tovarni pohištva Martinjak.

Pogoji:
— končana šola gostinsko-kuharske stroke ali
— končana osnovna šola s 6-letno prakso v kuharski stroki.
Interesenti naj pošljejo svoje prijave s kratkim življenjepisom v kadrovske sektor SKS do 20. septembra 1971.

Zapoznel posnetek: jubilanti Tovarne pohištva Cerknica med slovesnostjo ob sprejemu v juliju

Pravnik odgovarja

VPRAŠANJE: Ali delavka z otrokom, starim do osem mesecev, ki dela po štiri ure na dan, lahko v tem času koristi redni letni dopust?

To vprašujem zato, ker v takem primeru zavod za socialno zavarovanje ne izplača nadomestila za štiri ure. Zanima me tudi, ali lahko podjetje kljub štiriurnem delu na dan šteje tak dan za en dan izkoriščenega letnega dopusta.

ODGOVOR: Vprašanje zahteva pravzaprav več odgovorov. Najprej lahko ugotovimo, da ni zakonske ovire, da delavka v času odobrenega štiriurnega delovnika ne bi nastopila letnega dopusta. Iz vprašanja je tudi razumeti, da »socialno« v takih primerih ne izplača nadomestila za štiri ure. To ne drži. V pisarni zavoda za socialno zavarovanje so nam povedali, da tudi v takih primerih izplačajo nadomestilo za toliko dni, kolikor jih je določil zdravnik.

Bolj kočljivo je vprašanje, koliko dni dopusta sme delavka izkoristiti v takih primerih. O tem je več mnenj.

Po delovnih organizacijah je praksa, da delavka, ki nastopi dopust v času odobrenega štiriurnega delovnika, koristi dva dni za enega. Neuradno so tako stališče potrdili tudi na republiškem sekretariatu za delo. Menim, da bi bilo pravično, če delavka, ki ji je dovoljeno delati le štiri ure na dan, lahko koristi dvojno število dni dopusta, če ga sporazumno z delovno skupnostjo nastopi v tem času. Podjetje praktično pri tem ni oškodovano, saj je delavka iz-

koristila, tedaj izostala z dela enako število delovnih ur. Pri tem pa je treba poudariti dveje:

— podjetje ni dolžno, da določi delavki čas dopusta prav v času dovoljenega štiriurnega delovnika;

— nadomestilo osebnega dohodka bo »socialno« izplačevalo le za toliko dni, kolikor ima delavka odobrenega štiriurnega dela, kar je povsem razumljivo.

Žal se stališče »socialnega zavarovanja« razlikuje od omenjenih pogledov. Štiriurni delovnik je delavki odobren zaradi nege (prehranjevanja) otroka v njegovi najnežnejši starosti. Štiriurni delovnik v ostalih primerih pa je namenjen prebolevnikom, da se počasi vključijo v delovni proces. Tako — skrajšano delo jim je celo potrebno. S posebno okrožnico pa je zavzeto stališče, da se v takih primerih sme izkoristiti le število dni dopusta, kolikor jih delavcu pripada po določbi. Mnenje je utemeljeno s tem, da zakon govori o »število dni«, ne pa o »število ur« dopusta.

Tako stališče se da pobijati z določilom čl. 71 Temeljnega zakona o delovnih razmerjih, ki pravi, da časa kakršnekoli odsotnosti z dela, ki se priznava v delovno dobo, delovna skupnost ne sme odbiti od letnega dopusta, ki ga je delavcu določila po splošnih pogojih in merilih.

Na koncu lahko ugotovimo, da zadeva ni povsem razčiščena in je žal zakonsko preveliko opredeljena. Različna stališča pa povzročajo v praktični uporabi nemalo težav.

Z. Zabukovec

Avtomati na kegljišču

Večkrat smo že pisali in ugrabili, če, kdaj in ali sploh bomo lahko metalni krogle v keglje, ki nam jih bodo po uspešnih zadetkih postavljali avtomati. Zdaj vendarle lahko odgovorimo pritrdilno.

BREST je dal kegljišče v najem, s pogodbenik pa bo ta športni objekt opremil z avtomatskimi postavljalci in preuredil sedanje prostore v — upajmo — bolj pri-

jetne kot so. S tem dogovorom se gotovo obetajo boljši časi tudi kegljaškemu klubu, ki si je zagotovil dvakrat tedensko po štiri ure brezplačnega treninga. Preurejeno kegljišče bo prispevalo k poživitvi kegljaškega športa v Cerknici in nudilo našim občanom prenekatero uro rekreacije — predvsem v zimskem času. Kdaj bo kegljišče nared, bomo pravočasno poročali.

Z. Zabukovec

Praktikanti na BRESTU

Ko šole zapirajo svoja vrata in se študenti usipajo iz njih, imajo pred seboj še eno nalogo — opraviti morajo enomesečno počitniško prakso v podjetjih, ki jim jo določi šola. Tam morajo preizkusiti svoje teoretično znanje, predvsem pa najti stik teorije s prakso, saj se zanjo tudi pripravljajo. Odkod vse so prišli praktikanti? Prav iz vseh šol, od osnovne pa do fakultet.

Na vseh poslovnih enotah je bilo 168 praktikantov, kar gotovo ni malo. Če pa k tem praktikantom štejemo tudi tiste, ki so počitniške

dni izkoristili, da bi si prislužili kašen dinar, pa bi bilo to število še precej večje. Praktikanti so v večjih poslovnih entah omogočili, da proizvodni ciklus ni bil okrnjen, ko so prišli dopustniški dnevi.

Zanimal sem se za uspešnost dela praktikantov, pa so jih razen redkih izjem, povsod pohvalili, da jemljejo delo resno in vestno. Torej nimamo kaj negotovati nad mladimi ljudmi, saj bodo, sodeč po njihovem delu, postali dobri delavci in samoupravljalci.

F. Turšič

Zapis s počitniške prakse

Že sredi maja smo se med nekim odmorom dogovorili, kje in kdaj bomo opravljali počitniško prakso. Takrat je bilo domenjano, da bomo začeli s prakso 14. junija.

Tako smo tistega dne, prepričani, da se bomo že potili ob strojih, odšli v Tovarno pohištva Martinjak. Vsi smo bili že stari znanci te tovarne, zato smo se kot lani napotili v pisarno šefa proizvodnje. Ko nas je zagledal, si je najprej pomel oči in nas nato še enkrat premeril. Takoj smo vedeli, da s prakso ne bo še nič. Povešenih glav smo sedeli za mizo in čakali, da bo ura sedem, ko pridejo v službo ljudje, ki vedo kaj več o naši praksi kot je vedel šef proizvodnje.

Ob pol osmih smo slišali, da smo žrtev pomote in da moramo uživati še štirinajst dni počitnic in se šele nato prikazati v tovarni.

Čez štirinajst dni smo spet sedeli v pisarni. Tokrat le pol ure, nato pa smo že dobili delo. Delali smo v vseh oddelkih tovarne. Medtem smo spoznavali tok proizvodnje, težave pri delu ter delavce in njihove misli o okolju, v katerem delajo. Videli smo, da imajo tehniki slabe stike z de-

lavci in da imajo delavci o njih zelo slabo mnenje. Imajo jih za nesposobne in Brestu nepotrebne, ker da samo povečujejo stroške.

Slišali smo še nekaj obrabljenih fraz o dolgoletcih, sicer pa so bili delavci še kar dobri z nami, saj so nam nekateri celo razložili, kako opravljati delo, ki smo ga spoznavali. Posebno dobro metodo za priučevanje k delu je pokazal neki delavec, ki je čudovito zaklel, ko sem zjutraj prišel k njemu, da bi mu pomagal. To je bila tudi edina instrukcija, ki mi jo je dal, toda takoj sem vedel, kaj moram delati. Če sem storil kaj narobe, so me delavčeve kletvice takoj opozorile in napako sem popravil, ne da bi mi on na dolgo in široko razlagal, kako in kaj.

Takšna doživeltja nam bodo ohranila počitniško prakso še dolgo v spominu. Tudi potem, ko bomo že v službi, se bomo radi spominjali, da imajo delavci zelo »vzpodbudna« mnenja o mladih tehnikih. Ker nam bodo ti spomini mogoče zagrenili službo, ni nič čudnega, če raje hodimo v šolo, saj je tam le deset profesorjev (proti toliko delavcem prava malenkost), ki nam grenijo urice. I. Zabukovec

Praktikanti pri delu

Štiristezno kegljišče kmalu ne bo več samevalo ni daleč dan, ko bodo vgrajeni avtomati

Razvoj tapetništva v Tovarni pohištva Martinjak

Začetki tapetništva v Tovarni pohištva Martinjak segajo že skoraj petnajst let nazaj. Tedaj so pričeli s nizkim tapetiranjem, to je, s tapetiranjem sedežev za stole lastne proizvodnje. Leto 1965 predstavlja korak naprej v razširjanju tapetništva z osvojitvijo zahtevnejšega stalnega tapetiranja Y-garnitur. Razumljivo je, da tovarna pohištva Martinjak ni hotela ostati na pol poti, saj predstavlja surovo ogroženo fotelja komaj tretjino cene. Tapetiranje je seveda tudi dosti bolj zapleteno. Ekonomski rezultat dela ogrožja ter tapetništva je prav tako ugodnejši pri celotnem izdelku kot pri sami lesni konstrukciji. Sprva so v Tovarni pohištva Martinjak tapetirali le modele, ki so bili namenjeni izvozu, kasneje pa so prešli tudi na lastne izdelke.

Perspektiva tapetništva, ki se je pokazala že s prvimi izdelki, je narekovala rekonstrukcijo tapetniškega oddelka. Rekonstrukcija je bila leta 1969: z njo smo dobili 765 kvadratnih metrov proizvodnega prostora, skladišče materiala za tapetništvo v velikosti 510 kvadratnih metrov ter skladišče gotovih izdelkov s 725 kvadratnimi metri. Po rekonstrukciji se je proizvodnja v letu 1970 dvignila na 1,5 milijarde starih dinarjev istočasno pa je nastala vrzel v proizvodnem programu. Osnovni izdelki v tem letu so bile sedežne garniture Daniela, ležišča ter fotelji Florida, sedeži ter Y-garniture. Ta program je bil mnogo preozek, kar potrjuje tudi prodaja le-teh garnitur. Da bi zapolnili razpoložljive kapacitete z ustreznimi novimi garniturami, sta nastali dve novi sedežni garnituri Monika in Sonja. Med tem časom pa sta letos izpadli sedežna garnitura Daniela ter Florida in s programom smo bili zopet na starem.

V zadnjem času je program obogatel z novimi izdelki kot so KONSTANCA, HERMINA, MILENA ter sedežna garnitura K-23, kar pa je le začetek širjenja proizvodnega asortimenta, ki bi moral obsegati najmanj 20 sedežnih garnitur. V drugem polletju 1971 je predvidena v tapetništvu preusmeritev proizvodnje na račun odprave skladišča reprovromateriala. Le-to naj bi se preselilo v sedanjne prostore gotovih izdelkov, vključevalo pa bi tudi skladišče lastnih ogrožij ali ogrožij iz kooperacije. Proizvodnja bi s skladiščem materiala pridobila novih 510 kvadratnih metrov delovnih prostorov, kar bi znašalo skupaj 1275 kvadratnih metrov. V teh proizvodnih prostorih bi glede na rezultate sorodnih podjetij, kjer znaša povprečna proizvodnja 4 do 5 milijonov S din/m² maksimalno povečali obseg na 5 do 5,5 milijard lastne proizvodnje.

Novi proizvodni prostori bodo namenjeni pripravi materiala ter elementov. To bo v glavnem prostor za krojenje, šivanje, vzmetenje ter lepljenje iprena. Zagotoviti si moramo proizvodnjo manjših serij, ki bodo lansirane z naročilniškim sistemom. Tu na eni strani zahteva zaloga polizdelkov in materialov, obenem pa tudi zelo kratek cikel proizvodnje ter prilagajanje raznovrstnemu delu. To velja prevsem za trak proizvodnje oblaženjenega pohištva. Pri polni obremenitvi te proge bo v dveh izmenah zaposlenih približno 70 ljudi, ki bodo morali obvladati delo sorodnih operacij na različnih izdelkih. Drugi trak proizvodnje, to je tapetiranje stolov ter foteljev (sedež in naslon), se ne menja od dosedanjih zahtev. Nastala pa je potreba po takojšnjem povečanju kapacitet za stilo tapetiranje. Na teh delovnih mestih je predvideno v tretjem traku osem delovnih mest, ki naj bi bila z novim proizvodnim programom v celoti zasedena. Skupno bo v teh izmenah lahko zaposlenih okrog 160 delavcev, od katerih bi vsak ustvarjal več kot 30 milijonov starih dinarjev letne proizvodnje.

Polna obremenitev povečanega tapetniškega oddelka pa zahteva angažiranje služb in posameznikov. Sedanjim težavam se bodo s povečano proizvodnjo in načinom dela pridružile nove. Predvsem pa bi morali odločiti o nekaterih vprašanjih.

1. Zagotoviti stalna in pravočasna naročila iz komercialne službe.
2. Na podlagi teh naročil in predvidevanj skrbeti za stalno zalogo polizdelkov in materialov.
3. Povečati proizvodni program z novimi izdelki, jih temeljito obdelati ter prilagoditi pogojem kvalitete in cenene proizvodnje.
4. Rešiti vprašanje kvalitete prevoza gotovih izdelkov, posebno še ob pakiranju v polivinil

vreče ter načinom dela sedanjega transporta.

5. Glede na lastno razrezovalnico iprena upoštevati ta material kot polnilo blazin, ki je za nas cenejši.

6. Zagotoviti kooperacijo za izdelavo lesnih ogrožij ter elementov.

7. Realizirati dobavo strojne opreme ter pripomočkov po izdelavnem seznamu k rekonstrukciji tapetništva.

In kakšen naj bi bil prihodnji razvoj tapetništva? Vsekakor v graditvi novega objekta, ki bo v osnovi prilagojen sodobni tehnologiji tapetniške proizvodnje ter bo zagotovila delovna mesta novi delovni sili.

F. Štrukelj

Lepi načrti

Mladinski aktiv v Tovarni lesnih izdelkov Stari trg ustanovljen

Že na običnem zboru sindikata je bilo sklenjeno, naj bi ustanovili mladinski aktiv v Tovarni lesnih izdelkov Stari trg, saj je v njej večje število zaposlenih mladincev.

14. junija je bil ustanovni sešestanek mladinskega aktiva, na katerem so izvolili vodstvo s predsednikom Anico Zabukovec, tajnikom Antonom Strletom in blagajnikom Angelco Solomun. Aktiv šteje 64 mladincev in večina jih je prišla na ustanovni občni zbor. Med ostalimi nalogami se je aktiv zavezal, da bo ob pomoči sindikata organiziral na željo članov kolektiva izlet ali piknik za rekreacijo. Ker se je večina članov kolektiva odločila za piknik, je to dolžnost prevzel aktiv mladine in v splošno za-

dovoljstvo priredil piknik v smrekah pri Markovcu. S prostovoljnim delom so opravili vsa pripravljala dela, strežbo in ostalo. Finančno pomoč je nudil sindikat. Piknik se je začel ob 13. uri in je trajal za delavce sindikalne organizacije do 18. ure zvečer. Od 18. ure naprej pa je bila veselica, ki je bila zelo dobro obiskana. Na pikniku in na veselici so igrali Deltoidi.

Na piknik je prišlo skoraj 80 odstotkov delavcev te poslovne enote.

Organizacija piknika in veselice je bila prva naloga, ki si jo je zadal novo ustanovljeni aktiv. Vendar to ni edina akcija, saj ima aktiv še precej lepih načrtov za prihodnje delo.

A. Zabukovec

Proizvodni problemi Tovarne lesnih izdelkov Stari trg

Problematika žagarstva v TLI Stari trg nas čedalje bolj sili, da se ji resno posvetimo. Vodilni iz te poslovne enote z zaskrbljenostjo izražajo probleme, katerih ni mogoče rešiti čez noč. Za odstranitev teh problemov je potreben sistematičen pristop k študiji celotne tehnologije.

Navadno se smatra, da za tako enostavno proizvodnjo, kot je žagarska, ni potrebna posebna organizacija. Opravičujemo take misli z dokaj visoko produktivnostjo, kljub slabi opremljenosti. Pozabljamo pa pri tem na ostale probleme, ki poleg razžaganja hlo-dovine tudi predstavljajo proizvodni cikel žaganega lesa.

Predvsem mislim pri tem na

urejenost, mehanizacijo in organizacijo dela na hlo-dišču in skladišču razžaganega lesa. Optimalna tehnološka ureditev tako prvega kot drugega skupaj z žagalnico je edina pot, da se rešimo sedanjih težav.

S tem namenom smo začeli z izdelavo kompleksne tehnološke študije primerne žagarske proizvodnje. Projekt naj bi poleg hlo-dišča, žagalnice, sortirnice ter skladišča žaganega lesa zajel tudi lokacijo za zbirno skladišče z ustrezno mehanizacijo, za beljenje in krojenje debel. Gozdna gospodarstva zaradi vse večjih težav ročnega beljenja vztrajno posegajo po sodobni mehanizaciji. Tako pa lahko ekonomično kori-

stijo le v primeru, če imajo na razpolago prostor, na katerega se steka neobdelana lesna masa v čim večjih dolžinah. Razumljivo je, da bi tako zbirno skladišče zadostovalo za celotno naše gravitacijsko področje.

Ko bo projekt dokončno pripravljen, bo vsekakor zahteval za realizacijo znatna finančna sredstva. Pomembno pri tem je, da bomo znali oceniti, kaj je glede na razpoložljivo surovino potrebno mehanizirati od strojnih možnosti in kaj le delno. Kakršne-koli ambicije povsem avtomatizirati žagi ne bi bile umestne. Vsekakor je kapaciteta važen faktor

pri odločitvah o stopnji mehanizacije.

Druga pomembna odločitev pa je, da bomo začeli z modernizacijo po etapah. Ker je trenutno največ težav na hlo-dišču pri dovozu in sortiranju hlo-dovine v mesecih, ko je dovoz največji, bo verjetno prva faza rekonstrukcije zajela prav skladišče hlo-dovine.

Prepričan sem, da bomo z realizacijo tako zastavljenih nalog problematiko primerne proizvodnje na Brestu dokaj odpravili. Ta proizvodnja pa se bo tako po mehanizaciji in organizaciji dela približala ostalim poslovnim enotam.

D. Mazij

Težave s prevozi

Težave s prevozi pohištva od proizvajalcev — naših poslovnih enot — do kupcev, je precej. Bilo je že mnogo vroče krvi na ta račun, pisanja, razpravljanja a ostalo je še vedno pri starem. Navada je železna srajca in tako je tudi pri nas.

Prva težava je po moji sodbi v tem, da pohištvo odpravljamo nenakomerno. Pride dan, ko komerciala naroči le dva ali tri kamione, proti koncu meseca pa tudi trideset kamionov za en dan.

Kot pa vemo, ima Brest sedem kamionov. Dva sta s prikolico, pet pa jih je brez nje. Če bi bila odprema enakomerna, bi bili naši kamioni precej boljše izkoriščeni, kot so sedaj. V dneh, ko ni odpreme, ne vem, kam z njimi, ko pa je potreba po kamionih večja, pa kličem po telefonu na vse strani po vsej Sloveniji, da dobim kamione in zadovoljim prodajne referente.

Glede na to, da sedaj izgubi šofer za nakladanje kamiona včasih po pet ali šest ur, bi bilo zelo dobro in lepo, če bi pohištvo, ki ga delamo v kooperaciji v dveh ali treh poslovnih enotah, že prej skompletirali v nekem centralnem skladišču. Tako da bi celo dnevno sobo ali jedilnico nakladali na enem mestu, ne pa tako kot sedaj, ko je treba včasih s kamionom v Tovarno pohištva Martinjak samo po štiri stole. Tako bi se izognili veliki zamudi časa, pa tudi stroškom pri prevozu za posamezne dele pohištva. Če bi bil za centralno skladišče določen prostor komerciala in skladiščnik pa na pravem mestu, bi lahko dopoldne pripravili blago, ki bi ga popoldne naložili na kamione. Tako bi se izognili upravičenemu razburjanju šoferjev ter negodovanju skladiščnih delavcev v odpremi.

Brestov prevoznik park ob skladišču gotovih izdelkov Tovarne pohištva Cerknica

Kamiona s prikolico največkrat vozita med Cerknico in Reko. V glavnem prevažata glasbene omarice za izvoz v Združene države Amerike. Ostali kamioni vozijo pohištvo po vsej Jugoslaviji. Uporabljamo tudi vozila privatnikov, vendar za krajše razdalje, prav tako tudi ostala prevoznika podjetja, kolikor pač zmorejo.

Druga težava je z nakladanjem pohištva iz različnih skladišč, ki so rastresena po vsej Cerkniški in Loški dolini. Navadno je treba kamion nakladati v popoldanskem ali večernem času. To je v Tovarni pohištva Cerknica in Martinjak lahko, ker delata v odpremi dve izmeni, ni pa lahko, če je treba naložiti še pohištvo v Tovarni pohištva Stari trg (Gaber), kjer dela le ena izmena, ki konča delo ob štirinajstih. Tedaj mora šofer zvečer naložiti v prvih dveh tovarnah, počakati mora naslednji dan in ob šestih zjutraj nakladati še v Tovarni pohištva Stari trg. Šele potem gre lahko na pot — to pa se lahko zavleče tja do desetih ali enajstih, namesto da bi šofer odpeljal ob treh ali štirih zjutraj. Jutranji čas naj bi torej šoferji uporabili za vožnjo ne pa za nakladanje. Nujno pa bi bilo treba tudi v Tovarni pohištva Stari trg uvesti popoldansko izmeno v odpremi pohištva.

Šofer naj bi šel na pot spočit, ne pa živčno utrujen in razburjen — kar se sedaj večkrat dogaja. Na prepolnih cestah potrebuje zbranost in dobro počutje.

M. Meden

— 0 —

Z dvignjenim palcem na pot

Vajeni smo že avtostoparjev, bodisi takih ali drugačnih. V začetku avgusta so se trije jamarji z avtostopom odpravili na Poljsko, da bi raziskali najglobljo jamo v Srednji Evropi — svetovno znano SNEŽNO JAMO, v kateri je višinska razlika med najvišjo in najnižjo točko 880 m.

Vodja odprave v poljske Tatere je Zoran Trošt, ki je naš štipendist. Ostala dva jamarja pa sta Branko Bombač z Rakeka in Janez Cimerman-Cimi iz Jamarskega kluba Logatec.

Jamarji mislijo ostati na Poljskem do konca avgusta, saj bodo za sam spust v jamo potrebovali kar teden dni. V akciji bo sodelovalo tudi več jamarjev iz pobratenega kluba GLIWICE na Poljskem.

Trije popotniki so nabiti s kondicijo, obloženi z nahrbtniki, malo manj pa seveda z denarjem.

O odpravi v tuje podzemlje bomo še poročali v naslednjih številkah.

Skladišče hlo-dovine v TLI Stari trg

Delovna konferenca cerkniških borcev

Letne delovne konference Zveze združenj borcev NOV občine Cerknica, ki je bila 20. julija 1971, se je udeležilo okoli 40 delegatov iz krajevnih organizacij in gostov. Iz predsednikovega poročila je bilo videti, da se je dejavnost organizacije Zveze borcev v preteklem letu odvijala kolektivno, preko sej občinskega odbora, predsedstva, plenarov, komisij, upravnega odbora sklada za reševanje stanovanjskih zadev borcev in s posvetovanji s predsedniki krajevnih organizacij.

Občinski odbor Zveze združenj borcev NOV je v glavnem razpravljal o politični situaciji v svetu, o vlogi organizacije Zveze borcev pri tem, o delu krajevnih organizacij, programu dela odbora, predsedstva in komisij, vseh splošnem ljudskem odporu, o stanju gospodarstva v občini, zbiranju podatkov za ZBORNIK NOB, proslavah in rednih letnih konferencah krajevnih organizacij. Predsedstvo občinskega odbora se je sestalo trikrat in obravnavalo problematiko borcev, zaposlenih

v delovnih organizacijah, kreditiranje stanovanj borcem, o priznavalninah, o popisu aktivistov NOV in kmetov in borcev, kar je še vedno pereče in nerešeno vprašanje, ter o občinskem proračunu.

Na zadnji redni letni seji konference Zveze združenj borcev NOV občine Cerknica je bilo mnogo razprav okrog nerešenega stanovanjskega vprašanja borcev v občini. To vprašanje se je zelo počasi reševalo. Šele ko je republiška skupščina sprejela zakon za namensko zbiranje finančnih sredstev za gradnjo in adaptacijo stanovanj, se je stanje hitro popravilo. Upravni odbor sklada pri občinski skupščini je v tem obdobju razdelil 8.589.000.- dinarjev 451 proslavcem. Poleg tega pa bo še 21 borcev dobilo stanovanje v blokih, ki jih sedaj gradijo. Na ta način bodo v glavnem rešeni stanovanjski problemi borcev v cerkniški občini, nekateri, ki niso posebno pereči, pa se bodo reševali s finančnimi sredstvi, od posojil, ki jih bodo koristniki vračali. Občinski odbor Zveze zdru-

ženj borcev NOV pa ima zaradi pomanjkanja finančnih sredstev še vedno težave pri zadovoljevanju potreb za priznavalnine in za pomoč pri šolanju otrok padlih, umrlih in še živelih borcev.

Namreč sklad za borce pri občinski skupščini ima v ta namen 360.000.- dinarjev. Od te vsote prejema priznavalnine 139 upravičencev od 100.- do 300.- dinarjev. Poleg tega je bilo razdeljenih 89 enkratnih priznavalnin, pomoč pri šolanju pa je prejelo 68 otrok. Poleg tega se s sklada krijejo tudi stroški pogrebov, kumatskega in topliškega zdravljenja, vzdrževanje spomenikov, dotacija Muzeju v Ložu itd. Republiško priznavalnine prejema na področju cerkniške občine 17 občanov. Vsekakor se bodo morali borci temeljito seznaniti z novim zakonom o priznavalninah. Prav gotovo so še upravičenci do republiške priznavalnine, pa je zaradi nepoznanja zakona ne prejema.

Skrb za zaščito invalidov, borcev in aktivistov ter svojcev padlih bo še nadalje delo tako občinskega odbora kot krajevnih organizacij. Borci želijo, da bi bili predpisi bolj natančni z enotnimi kriteriji, sredstva pa stalna. Vprašanje pokojnin je zelo pereče, zlasti še za tiste, ki so odšli v pokoj pred letom 1965. Ti upokojeanci se kar naprej plačujejo akumulacijo, kakor tedaj, ko so bili aktivni z nizkimi osebnimi dohodki. Občasne valorizacije sedanjih in prejšnjih pokojnin so še vedno take, da ne dosegajo podražitve življenjskih stroškov, kaj šele, da bi bile usklajene z današnjimi pokojninami. Zato so se borci zavzeli za čimprejšnjo ureditev pokojninskega sistema, ki ne bi poznal razlik. Reševanje posebne delovne dobe iz NOB gre prepočasi. Nekateri člani imajo vloženo vso potrebno dokumentacijo za priznanje posebne dobe tudi po pet let. Zato so obsojali primer, da je borka prej umrla, kot je imela rešeno posebno delovno dobo. Tak primer se je zgodil pred kratkim v Starem trgu.

Na kraju delovne konference pa so delegati kritično ocenili razne nepravilnosti, ki se pojavljajo v gospodarstvu, predvsem kar zadeva uvoz, nelikvidnost gospodarstva, nepokrite investicije, naraščanje cen, ter obsodili nekatere posameznike, ki bogatijo na račun naše družbe. Zato so podprli stališča in sklepe 18. seje ZKJ in sklepe kongresa samoupravljalcev v Sarajevu.

S. Berglez

Asfaltiranje proti Dolenjem jezeru

Te dni končujejo z asfaltiranjem ceste na Dolenje Jezero. Cesta je lepa in dovolj široka, le bankine bo treba še urediti in utrditi. Končno se bodo turisti vendarle lahko peljali do jezera po udobni cesti. Škoda je le, da ni asfaltirana prav do Rešeta. Vsekakor bo treba sedaj od konca asfalta makadam bolj vzdrževati kot doslej, saj bi bilo škoda, če bi bil turist zaradi preostalega dela ceste slabe volje.

Asfaltiranje te ceste prav gotovo pomeni lep napredek. Pri tem je treba pohvaliti prizadevanje krajevnih skupnosti, saj je bilo treba veliko naporov, da je do asfaltiranja sploh prišlo. Potrebno je bilo zbrati sredstva, zainteresirati ostale dejavnike, urediti s posameznimi posestniki zemljišč in podobno. Nedvomno smo na cerkniškem področju zaradi aktivnega dela krajevnih skupnosti v zadnjih letih v komunalnem pogledu precej napredovali.

J. KLANČAR

Delo pri rekonstrukciji cerkniškega vodovoda kljub težavam vendarle napredujejo

Razvoj turizma zahteva dobre ceste

Cerkniška dolina je sicer zaživila v industrijskem pogledu, še vedno pa zaostajamo na ostalih področjih.

Mislím, da je osnovno, da poleg vode in elektrike zagotovimo vsem prebivalcem dobre ceste, zlasti po vaseh, ki se zaradi naraščajoče motorizacije kopajo v prahu.

Te probleme srečujemo tako v Cerknici, kot na Dolenjem Jezeru, v Dolenji vasi in otoku. Krajevna skupnost Cerknica se trudi, da bi rešila te probleme, toda vseh hkrati ne more. Letos poteka ena glavnih akcij, to je rekonstrukcija ceste iz centra proti Dolenjemu Jezeru. Ta bo potekala po obstoječi cesti do Skukove hiše, nato v ravni črti do pokopališča in proti Jezeru do konca vasi.

Cesta bo široka pet metrov, na vsaki strani pa bo še 50 cm banki-

škoda je, da nismo mogli prej dobiti kredita, ker poteka rekonstrukcija ravno sredi turistične sezone, ko je veliko prometa.

Potrebno bi bilo organizirati še več takih akcij. Na cerkniškem področju je nujno urediti še ceste po Dolenji vasi, v Cerknici pa priključke v Videm, Kamno gorico, v naselje pod Slivnico itd. Omeniti moram, da je nujna načrtna ureditev ceste od Dolenjega Jezera proti Otoku, saj nam ta ni ravno v ponos. Tako mislijo tudi turisti, domači in tuji.

Vprašam odgovorne, čigava je ta cesta? Je občinska ali Gozdnega gospodarstva? Če ni od nikogar, naj se imenovana sporazumeta in odločita, kdo jo bo vzdrževal.

Razumem, da so občinska sredstva skromna, ne morem pa razumeti, da kažemo tak malomaren odnos do vloženih sredstev. Tudi

Zadnja dela na cesti proti Dolenjem jezeru

ne. Proti pokopališču bo poleg ceste še vmesna zelenica in peš pot tako, da bo na tem predelu širina kar 9 metrov. Tudi krajevna skupnost Begunje je prizadevna in je letos rekonstruirala cesto skozi vas, do Cerknice pa jo bo uredilo Cestno podjetje Ljubljana. Za obe Krajevni skupnosti je to velika pridobitev. In od kod sredstva?

Cesto na Dolenje Jezero financira Krajevna skupnost Cerknica. Stala bo okoli 63 milijonov S din. Krajevna skupnost Begunje bo odštela za cesto skozi Begunje 60 milijonov S din. Za cesto od Begunj pa je zagotovil sredstva republiški sklad.

odnos Gozdnega gospodarstva Postojna do te ceste bi bil lahko drugačen.

Na več področjih imamo vpadnice, ki peljejo v gozdove do gozdnih cest, ki so lepo vzdrževane. Vpadnice so občinske in so preobremenjene. Za te ni dovolj sredstev in zakaj ne bi Gozdno gospodarstvo dodelilo del teh sredstev za vzdrževanje. Iz gozdov na našem območju večajo lepe vsote denarja; veliko lesa je bilo prepeljanega ravno po teh cestah, zato zaslužijo malo več pozornosti. Problemov je veliko, lahko bi jih vsaj delno rešili, če bi bilo več razumevanja in vsekakor več dobre volje. A. Hrbčan

NAŠE MALO MESTO

Letošnje poletje je preplavilo skoraj vse jugoslovanske kraje z množico domačih in tujih turistov, zato ni čudno, če v čedalje večjem številu prihajajo tudi v naše malo mesto, njegova predmestja in okolico. Predvsem bi radi videli čudežno Cerkniško jezero, vendar — jo, kako so nerazgledani! — potem začudeno sprašujejo: »Kje pa je voda? Kje je jezero, o katerem toliko pišejo?« Lahko jim je razložiti, da je to takšen in takšen naravni pojav, da je edinstvenost jezera v tem, da ga ni, dosti težje pa je razložiti, ko sprašujejo — jo, kako so naivni! — kje v našem malem mestu najti primeren gostinski lokal, ki bi zadovoljil zahteve vsaj podpoprečnega turista. To pač ni naravni pojav!

— o —

Že večkrat smo v našem časopisu natančno zapisali, kje so naj-

večja smetišča v srcu našega malega mesta. Tokrat svečano obljubljam, da tega o posameznih smetiščih nekaj časa ne bomo pisali, ker je v teh poletnih mesecih, ko ni dežja in vetra (dobrih starih komunalnih delavcev), vse naše malo mesto nastlano s smetmi, papirjem in odpadki, skratka, je smetišče.

— o —

Rekonstrukcija cerkniškega vodovoda traja že precej časa, tako da smo že skoraj pozabili nanjo. Da pa nam le ne bi ušla iz spomina, poskrbi vodovod sam, ki nam od časa do časa pokloni iz pip čisto rjavo vodo, polno smeti, peska in različnih živalic. Tako nam da lepo »vedeti na znanje«, da se v tej zadevi le nekaj giblje...

Lepo skrbimo za urejenost našega malega mesta. Slika brez komentarja

Načrti ribiške družine

Ribiška družina v Cerknici iz leta v leto povečuje svojo dejavnost. V zadnjih nekaj letih je izpeljala vrsto akcij, saj je obnovila ali na novo zgradila precej jezov, za katerimi se kljub suši zadržuje toliko vode, da nekaj ribjega življa preživi. Tako smo na primer obnovili jez v Rešetu. Če nam muhasti kraški svet ne bi zagodel, bi v Rešetu ostalo toliko vode, da bi je bilo dovolj za ribe in še za ostale namene. Da bi vseeno zadržali vsaj toliko vode,

lahko uporabljali lastniki gozdov in ostalih zaemljišč, saj jim bo vožnja olajšana.

Družina si je zastavila nalogo, da za vsako ceno obdrži vodo za jezom v Rešetu. Zato smo se odločili, da speljemo vodo iz Retja po Sudanki v Stržen za Gorico. Požiralnik Sitarico bomo izolirali s pregrado — jezom, tako da bo voda stala v Strženu in pri določeni višini otekala po strugi v Rešetu. Da bodo poti prevozne, bomo na teh mestih položili be-

de, da bi ribji živelj lahko preživel.

Pri vsem tem pa bi rad poudaril, da bi ribiči želeli več sodelovanja in pobud od vaščanov.

Nekaj sredstev imamo, poleg tega pa veliko volje, do dela za skupne koristi. Ribiči kljub temu, da o njih govorijo marsikaj, nismo individualisti, ampak imamo mnogo smisla za skupnost. Zato bi bila vsaka pobuda vaških odborov zelo korisna.

T. KEBE

Reševanje rib na jezeru

Kakor vsako leto, nas je tudi letošnje doletela enaka usoda. Voda je otekla. Za razliko od prejšnjih let pa presihanje le kasni za dobrih šest tednov. Dosedanji posegi, s katerimi bi želeli zadržati vodo, niso tolikšni, da bi prebrodili poletno sušo. Z zapiranjem Most, Kamnov, Svinjske jame pa računamo, da se bo ta doba še podaljšala za kakšnih šest tednov. Tako bomo z delno zadržano vodo lahko dočakali jesensko deževno obdobje in voda bo skoraj stalna.

S tem sestavkom pa bi rad pravzaprav seznanil bralce s tem, kaj smo ribiči med presihanjem napravili. Obnovili smo okrog 40.000 mladice. Od tega smo jih 16.000 prodali drugim ribičkim družinam, ostale pa smo vložili v naše rezervate. Poleg tega smo odlovili 350 kilogramov rakov, okrog 1.200 kilogramov linjev (šlanjev), 500 kilogramov ščuk in več kot 1.000 kilogramov krapov. Večino tega smo prodali, le ščuke in krape smo vložili nazaj. Ribiči so za to delo opravili več kot 2.500 delovnih ur.

Organizacija odlova in reševanja je bila mnogo boljša kot

prejšnja leta. Večina članov se je disciplinirano odzvala pozivu, le zelo redki so bili zadržani.

Kljub prizadevanju pa nam je vsako leto — in tako je bilo tudi letos — določeno število ribjega življa poginilo. Zaradi razsežno-

sti jezera je nemogoče, da bi vse rešili, kljub ogromnim naporom, ki jih članstvo prispeva.

Prav zato si prizadevamo obdržati čimveč vode, da do takih katastrof ne bi več prihajalo.

T. KEBE

Z razstave ribiških pripomočkov, ki je bila med mednarodnim mladinskim taborom v Cerknici

da bi se ohranil podmladek, smo se odločili, da bomo v Rešetu po strugi napravili vrsto jezov, med katerimi bo prav gotovo ostalo toliko vode, da jo bo za ribji živelj dovolj. Delo nam je preprečilo slabo vreme, letos pa smo našli drugo rešitev.

Obnovili smo jez v Retju. Za jezom se zadržuje toliko vode, da bo v nekaj letih rib na pretek. Prav tako smo obnovili jez v strugi pod Brkinovim lazom. Tam smo napravili tudi pot, ki jo bodo

tonske cevi in napravili nasipe iz drobinja.

V prihodnjem letu bi z deli nadaljevali. Predvsem nameravamo napraviti jez pred Veliko Ponikvijo. Jez sicer že je, je pa premajhen, zato ga bomo povišali in skopali novo strugo od Velike Ponikve v prvi ovinek struge od Male Ponikve navzdol.

S temi deli bi tok vode toliko preusmerili, da bi dotekala v Rešetu. Imeli bi stalno vodo po strugi, skratka, zadržali bi toliko vo-

Letos je Cerkniško jezero kljub pletni suši usahnilo šele v avgustu. Najprej se je spet izpraznilo Rešetu

Po poti slovenske delegacije v JAJCE

Srečanje s kraji in ljudmi, ki jih ne poznaš, je vedno prijetno in zanimivo. Posebno še za mlade, življenja iščočega človeka, pomeni takšno srečanje neprecenljivo vrednost v iskanju lastnega idola, kadar se napoti po poteh, ki so bile v boju malega slovenskega naroda za svojo neodvisnost in svobodo tako pomembne in odločilne. Vsi tisti, ki danes opisujejo narodnoosvobodilni boj kot že davno dotrajano preteklost, so v zmoti oziroma premalo cenijo svobodo, za katero je bilo potrebno toliko žrtv, junastev in odpuščanj. Tudi pred mladega človeka, ki se odpravi po poti slovenske delegacije na II. zasedanje AVNOJ, stopa to vprašanje živo na plan. Žulji, utrujenost, vročina in mraz, s katerimi se sreča mlad človek na poti v rojstni kraj nove Jugoslavije Jajce, so veren dokaz, da mladina še vedno živi z našo revolucijo. In ko mlad človek temu doda še boje z okupatorjem, potem spozna, kakšne žrtve so bile potrebne za pridobitev svobode, ki jo tako brezkrbno uživa.

Iz popotnega dnevnika
Četrtek, 22. julij 1971 — Črnomelj

Mladinke, mladinci in vojaki iz raznih krajev Slovenije smo pripotovali v Lokve pri Črnomlju. Zbirali smo se pri spomeniku Franca Rozmana-Staneta; zborno mesto pa je bilo pri seniku Orahove domačije. Civilno obleko smo zamenjali z rjavimi hlačami in svetlosivimi srajcami, z znakom Zveze mladine Slovenije in z oznako »AVNOJ 71«. Tako uniformirani smo odšli na prireditveni prostor osrednje proslave ob trideseti obletnici vstaje slovenskega naroda. Udeleženci po

poteh slovenske delegacije na II. zasedanje AVNOJ smo popoldne preživeli prosti čas na prireditvenem prostoru med udeleženci proslave iz vse Slovenije. Štab brigade se je prvič sestel popoldne ob 14. uri in komandant Robert Bobanec je opravil prvo delitev dela znotraj brigade, med drugim je tudi imenoval komandirje čet. Po sestanku štaba je prišel v štab na krajši obisk tudi Franc Popit, ki se je vračal s proslave. Pogovarjal se je z udeleženci pohoda. V pogovoru s komisarjem brigade Stanetom Škrabarjem, ki ga je povabil na zborno mesto, se je zanimal za pot, sestav udeležencev, bil pa je seznanjen tudi z ustanovitvijo aktivna Zveze komunistov v brigadi med pohodom. Tovariš Popit je pozdravil pobudo o sprejemanju novih članov v Zvezo komunistov, ki bodo sprejeti v Jajcu in ob tej priložnosti dejal:

»Če bom le mogel, pridem osebno čestitat novim članom Zveze komunistov, sprejetim na tem vašem pohodu.«

Zaželel nam je še srečno pot in lepo vreme.

Ob šestih smo odpotovali v Vinico ob Kolpi, kjer smo se po sončnem zahodu prepustili mirovanju v šotorih.

Petek, 23. julij — Damelj

»NA TEM MESTU JE SLOVENSKA DELEGACIJA NA SVOJI POTI NA II. ZASEDANJE AVNOJ PRESTOPILA KOLPO. MLADINA SLOVENIJE OB 30. OBLETNICI OF.«

To je besedilo spominske plošče, ki smo jo pritrdili na Zagrejev mlin pod vasjo Damelj, kamor smo prispeli po dveurnem pohodu iz Vinice. Medtem ko smo hodili, je naš svetovalec za zgo-

dovino, podpolkovnik Janko Gregorič, pripeljal na kraj slovesnosti tudi nekdanje aktiviste — čolnarje. Med njimi sta bila tudi Franc Šabelj in Franc Zagar. Na to slovesnost so prišli tudi pionirji iz osnovne šole v Vinici, katerim smo izročili spominsko ploščo v varstvo. Po slovesnosti in krajšem počitku smo se prepeljali s čolni čez Kolpo. Veslal je štiriinšestdeset letni Franc Šabelj, ki je pred osemindvajsetimi leti prepeljal slovensko delegacijo čez Kolpo. Tega moža, ki zdaj živi z ženo in najmlajšo hčerko, smo zaprosili za razgovor.

Ker nas je moral osemkrat prepeljati čez Kolpo, smo ga povprašali, koliko smo dolžni.

»Ni me treba žaliti. Tudi delegate sem prepeljal zastonj. To sem storil tudi za vas, saj je to navsezadnje tudi moja dolžnost,« je dejal ob slovesu.

Ko smo prišli v Veliki Jadrc — hodili smo po stezah skozi brezove gozdičke z visoko praproto — smo se ustavili prav pred hišo, v kateri so med narodnoosvobodilnim bojem prespali partizani. Tam sta se nam dva pionirja ponudila za vodiča in nas spremljala do studenca Okrug-

»Pripeljali ste nas čez Kolpo; kakšni so vaši občutki?«

»Kljub letom sem še pri moči. Ponosen sem, kot sem bil takrat, ko sem prepeljal delegato za II. zasedanje AVNOJ. Poznal sem jih in vedel sem, kam gredo in zakaj; bil sem namreč delegat na Kočevskem zboru.«

»Kako zdaj živite v tem kraju?«

»Imam petnajst hektarov zemlje. Od tega je orne komaj dober hektar. Obdelujem jo z ženo in najmlajšo hčerko. Šest otrok raje šlo po svetu. Sin se je pred kratkim vrnil iz Švedske. Je krojač in pravi, da si bo blizu doma poiskal delo. Naj se pohvalim da imam 120 din priznavalnine.«

ljak. Vsa sreča, da smo v tem kraju imeli daljši počitek, kajti vprašanje je, kako bi bil videti naš fotoreporter Marjan. Precej je zaostal za kolono — menjal je namreč filme — in prisopihal za nami otovorjen z deset kilogramov težkim »fotoparkom«, ki je vreden 30.000 dinarjev. Proti večeru smo prišli do predmestja Ogulina, kjer smo se utaborili. Tam sta nas obiskala nekdanja delegata z II. zasedanja AVNOJ Janka Avšič in Josip Rus, ki sta obudila nekaj spominov na tiste dni. Z njima je prišel tudi predsednik Republiške konference Zveze mladine Slovenije Živko Pregl. Kljub utrujenosti — hodili

smo namreč dvanaest ur — je večer minil v prijetnem razpoloženju.

Sobota, 24. julij

Sobotni dan nas je dokaj utrudil in nam daroval precej žuljev. Zato je bilo jutranje oblaganje žuljev poseben obred. Na poti na ogulinsko železniško postajo nam je bolečine v nogah lajšala partizanska pesem iz našega kombija. Seveda smo bili na poti skozi mesto svojevrstna atrakcija.

Nekako smo se stlačili v vagon in vsak trenutek pričakovali že znani sunek. Seveda ne bi bile jugoslovanske železnice, če ne bi na odhod čakali pol ure.

Rudopolje — Pred nami je bilo še okoli petnajst kilometrov. Hrano smo že razdelili in čutarice so bile polne. Pot skozi čudovit gozd z mogočnimi smrekami je močno spominjala na naše pohorske in roške gozdove. Na križišču, kjer se je gozdna pot združila z asfaltno cesto, smo ustanovili pevski zbor. Kaj bo iz njega, še ne vemo. Kvintet, sekstet, oktet ali še kaj več, kdo ve? Glasove moramo še uskladiti. Pet kilometrov asfalta, ki nas je čakal, nam ni vzbujal prav prijetnih misli. Že vnaprej smo vedeli za rezultat. Kakšen je bil, bi najlaže povedal zdravnik, ki je več kot dve uri ordiniral ob pomoči simpatične sestre (njegove soproge) in zdravil ožuljene noge. Tabor smo postavili nekaj metrov stran od tabele v Plitvičkem Ljeskovcu, ki nazorno kaže, da je tu taborenje prepovedano, vendar smo to težavo z odgovornimi tovariši kmalu rešili. Iz kotla je že prav prijetno dišalo, ko se je iz bližnje gostilne (Slovenci ne bi bili Slovenci) vrnila skupina udeležencev pohoda in iz osveženih grl je zavrnila mogočna partizanska pesem. Po večerji se je petje še nadaljevalo. Prav lahko smo ugotovili, da se je v teh nekaj dneh raven našega petja zelo dvignila in da v Jajcu ne bomo delali sramote naši lepi partizanski in domači pesmi.

I. Najger
(Nadaljevanje prihodnjici)

Pomemben jubilej NK Rakek

Gostovanje Olimpije na Rakeku
Rakek : Olimpija 1 : 3

V počastitev 45. obletnice delovanja nogometnega kluba Rakek je bila prijateljska nogometna tekma med NK Rakek in prvotnega Olimpijo iz Ljubljane. Olimpija je prispela na Rakek z najboljšimi močmi. Prišel je celo poškodovani Ameršek, ki pa je tekmo spremljal med gledalci.

Gledalci so se zbirali že uro pred tekmo, da bi si od blizu ogledali Oblaka, Popivoda in druge igralce Olimpije. Že sam začetek tekme je bil slavnosten. Olimpija je pričela v najmočnejši postavi: Sarap, Srbu, Rogić, Samatović, Šoškić, Klampfer, Rožić, Bečejac, Pejović, Oblak, Popivoda. V drugem polčasu so igrali še Milevoj, Dekić, Glišić, Kapidžić, Golec in Škulj. Tako so na igrišču Rakeka zaigrali vsi najboljši igralci Olimpije.

Za Rakek so igrali: Urbas (Kodele), Oblak, Bauman, Udovič, Baraga, Benčina, Kopitar (Mišić), Furlani, Mlakar, Arko, Modic. Poleg njih sta igrala še Kovšca in Kušan.

Tekma je bila zelo zanimiva. Izredne poteze Oblaka in Popivode so navdušile gledalce. Čeprav je Olimpija mnogo boljše moštvo, se je Rakek kar dobro upiral. Včasih je z nasprotnimi

napadi celo nevarno ogrožal vrata Olimpije.

Po koncu tekme je nastalo slavlje. Rakovčani so bili presrečni zaradi ugodnega izida, gledalci pa zadovoljni z dobro igro in so takoj obkrožili igralce Olimpije.

Po tekmi sem prosil nekaj igralcev Olimpije, naj za naše bralce povedo svoje mnenje o tekmi.

OBLAK: Rakek se je zelo uspešno upiral in ima nekaj dobrih igralcev. Le igrišče je zelo slabo.

POPIVODA: Rad pridem na Rakek in večkrat sem ga že obiskal. Tekma je bila zelo dobra.

ŠOŠKIĆ: Čestitam slavljencu. Tekma je bila solidna in fair.

GUGOLJ — trener Olimpije: Rakek je zelo trdno in izenačeno moštvo. Igra je bila dobra.

ROGIĆ: Čestitam! Igrali ste fair in dobro.

Vtisi so torej lepi. Olimpija bo še prišla na Rakek, saj je nalepila na lep in prirčen sprejem.

Teden dni pozneje pa sta se v okviru proslavljanja srečali na Rakeku staro in mlado moštvo. Stari so zmagali z rezultatom 3 : 1. Po tekmi so v Rakovem Skočjanu podelili 60 plaket zaslužnim članom in igralcem, ki so se borili za klub od njegove ustanovitve do sedaj.

B. Mišić

Tradicionalno gasilsko tekmovanje

Naši gasilci so, tako kot vsako leto, tudi letos sodelovali na gasilskem tekmovanju za prehodni pokal podjetja BREST — MARLES — MEBLO — STOL in NOVOLES. Tokrat je bilo v Straži pri Novem mestu. Tekmovanje se je začelo z gasilsko parado in pozdravnimi nagovori, končalo pa z razglasitvijo rezultatov, podelitvijo priznanj najboljšim in skupnim kosilom. Prireditvev tudi tokrat ni zgrešila cilja, ki je predvsem v prijateljskem srečanju in izmenjavi izkušenj med gasilci petih velikih slovenskih tovarn pohištva.

Tekmovanje je obsegalo tri tekmovalne discipline. Pomerili so se v suhi izvedbi trodelnega napada, ki obsega vse priprave na gasilsko posredovanje s pomočjo motorne brizgalne, v polaganju gasilskega cevovoda na dolžini 105 metrov in v gasilski štafeti 9 x 50 metrov z ovirami. Vaje je bilo treba opraviti kar najhitreje s kar najmanj napak. Vsaka sekunda dela je štela za eno kazensko točko, vsaka napaka katerekoli tekmovalca v ekipi pa gle-

de na njeno težo od pet do trideset točk. Sodili so republiški sodniki iz Ljubljane in Novega mesta v skladu s pravili, ki veljajo za gasilsko tekmovanje. Uspeh posameznih moštev kaže naslednja razpredilnica:

	kaz. točke
1. NOVOLES	210,7
2. MEBLO	216,5
3. STOL	222,0
4. BREST	238,1
5. MARLES	253,0

Prvo mesto in prehodni pokal so si torej priborili tekmovalci iz Novega mesta. Tako je leta v petih letih že četrty menjal lastnika. Brestovi gasilci so ga do sedaj osvojili dvakrat, vsi drugi, razen tekmovalcev iz Marlesa, pa po enkrat. V trajno last ga bo dobila tista ekipa, ki ga bo osvojila trikrat. To pa morda še ne bo tako kmalu, saj so ekipe zaradi bližanja vrhunskim rezultatom močno izenačene. Zato o prvem mestu pogosto ne odločata samo znanje in spretnost, temveč tudi športna sreča.

S tem tekmovanjem je bilo

hkrati zaključeno že peto preizkušanje znanja v gasilskih veščinah med gasilci omenjenih podjetij. To pomeni, da je vseh pet industrijskih gasilskih društev tako tekmovanje tudi enkrat organiziralo in da je v naslednjem letu zato spet vrsta na nas, ki smo s tem tekmovanjem pričeli.

V. ŽNIDARŠIČ

Filmi v septembru

2. septembra ob 20. — francoski film TETOVIRAN. Melodrama z Jeanom Gabinom v glavni vlogi.

4. septembra ob 20. in 5. septembra ob 16. — ameriški film SCHALAKO. Razgibana zgodba z Divjega zahoda. V glavni vlogi Sean Connery.

5. septembra ob 20. — ameriški film ORLOVSKO GNEZDO. Napet film o akcijah ameriških komandosov v Nemčiji.

6. septembra ob 20. — ameriški film NOČ BREZ PRIČ. Izredno uspešna in razgibana kriminalka.

9. septembra ob 20. — ameriški film SKRIVNOSTNA CEREMONIJA. Pretresljiva psihološka drama. V glavni vlogi Elisabeth Taylor.

11. septembra ob 20. in 12. septembra ob 16. — ameriški film SINOVI MUŠKETIRJEV. Nepozabni film Douglasa Firebanksa.

12. septembra ob 20. — francoski film ŽANDAR SE ŽENI. Zopet se bomo do solz nasmejali Louisu de Funesu.

13. septembra ob 20. — ameriški film BOB, TED, CAROL IN ALICE. Duhovita komedija, v kateri pa izvedemo tudi marsikaj resnega. V glavni vlogi Nathalie Wood.

16. septembra ob 20. — ameriški film LADJA FANTOM. Film, v katerem vidimo smeh, solze in celo duhove. V glavni vlogi David Niven.

18. septembra ob 20. — jugoslovanski film MOST. Film prikazuje napeto akcijo iz slavne zgodovine narodnoosvobodilnega boja. V glavni vlogi Bata Živojinović.

19. septembra ob 16. in 20. — ameriški film UGANI KDO PRIDE NA VEČERJO. Film o rasni diskriminaciji v Ameriki. V glavni vlogi Sidney Poitier.

20. septembra ob 20. — ameriški film SKRIVNOST VATIKANSKEGA ZAKLADA. Akcijska kriminalka. V glavni vlogi Klaus Kinski.

23. septembra ob 20. — nemški film VITEZ BURIDAN. Pustolovski film.

25. septembra ob 20. in 26. septembra ob 16. — italijanski film DNEVI JEZE. Napeta kavbojka.

26. septembra ob 20. — ameriški film MOŽ, IMENOVAN KONJ. Film prikazuje težave belca, ki se je pridružil Indijancem.

27. septembra ob 20. — ameriški film NAJBOLJ NORI DNEVI STANJA IN OLIA. Že po naslovu vemo, da nas bosta zabavala stara in priljubljena komika.

30. septembra ob 20. — francoski film BAJ, BAJ BARBARA. Napeta kriminalka.

Reprezentant Brane Oblak je med ljubitelji nogometa na Rakeku vzbudil največ pozornosti

NOVA DEJAVNOST LJUDSKE TEHNIKE

Delovanje organizacije Ljudske tehnike je bilo svoj čas zelo aktivno in to predvsem v tistih sekcijah oziroma klubih, v katerih je delo člane pač najbolj zanimalo. Aktivnost je bila rezultat splošnih pogojev delovanja, predvsem pa rezultat dela dobrih organizatorjev in njihove zavzetosti za razvoj posamezne odgovornosti.

Z odstopom ali prenehanjem delovanja takih članov pa je običajno zamrlo tudi delo celotne sekcije.

V času, ko gre razvoj tehnike v svetu s tako naglico, bi se morala tehnična vzgoja prebivalstva, posebno pa še mladine, stopnjevati. Udejstvovanje mladega človeka v kateri izmed dejavnosti Ljudske tehnike v veliki meri vpliva na njegovo odločitve, kakšen poklic si bo v življenju izbral, posebno, če je v amaterski dejavnosti ter pri pouku tehnične vzgoje v šoli odkril delo, katerega bi želel poklicno opravljati. Saj prav v amaterizmu mlad človek lahko ugotovi posebnosti določenega dela, tako njegove dobre, kakor tudi slabše strani.

Z namenom, da se obnovi delovanje določenih sekcij Ljudske tehnike na področju Loške doline, se je formiral poseben iniciativni odbor, katerega naloga je bila pripraviti vse potrebno za izvedbo ustanovnega obnega zbora radiokluba. Kaj je namen te dejavnosti? Znano je, kako je važno v določenih situacijah hitro in za-

nesljivo vzpostaviti zvezo, pa naj bo to v domovini ali s tujino. Predvsem pride to v poštev ob raznih naravnih katastrofah ali večjih nesrečah. Posebno naj opozorim na vlogo zveze v pogojih vseljudske obrambe v primeru vojne ali neposredne vojne nevarnosti. Saj je prav od pravočasne zveze šestokrat odvisen rezultat akcije, kar je bilo v praksi že mnogokrat potrjeno.

Sicer pa zahteva uspešno delo radioamaterja veliko truda, učenja in potrpežljivosti, naj bo to konstruktorja radijskih in telekomunikacijskih naprav ali radiotelegrafista, ki se s svojimi korespondenti sporazumeva s pomočjo morsejeve abecede preko elektromagnetnih valov. Za vsakega človeka, ki vsaj delno pozna to delo, je to svet zase z vsemi skrivnostmi, uspehi, velikokrat pa tudi razočaranji, kar pa vnetega amaterja ne odvrne od dela, ampak ga spodbudi, da še z večjo vztrajnostjo »vrta« k zastavljenemu cilju.

Poslanstvo novoustanovljenega naj bi bilo povezovati rezervne radiotelegrafiste in ostale vojaške obveznike, katerih področje dela je bila radiozveza, da bi v okviru radiokluba obnavljali svoje strokovno znanje, posebno skrb pa naj bi posvetili šolski mladini, da se ji nudi osnovno znanje s področja telekomunikacij in elektrotehnike, da se ji vzbudi zanimanje in veselje do konstruktorskega v radioamaterstvu in usposobi za delo na amaterskih radijskih postajah.

Dne 1. julija t.l. je bil v Starem trgu ustanovni občni zbor, na katerem so bili prisotni predvsem vojaški obvezniki. Tedaj je bil sprejet statut radiokluba ter izvoljeni vsi organi, ki jih za klub predpisuje statut Zveze radioamaterjev Slovenije.

Ustanovnemu občnemu zboru sta prisostvovala tudi predstavnika odseka za narodno obrambo Skupščine občne Cerknica. Pozdravila sta zamisel za ustanovitev radiokluba ter izrazila moralno podporo in zagotovitev, da bo navedeni organ v okviru svojih pristojnosti in možnosti nudil klubu pomoč, predvsem v ustrezni tehnični opremlitvi ipd. To je prisotne zelo spodbudilo, saj je znano, kako draga je tovrstna oprema in naprave. RADIOKLUB LOŽ — kot se bo imenoval — naj bi začel delovati v prostoru bivšega hotela »Jelen« v Pudobu, za kar je dala KOVINOPLASTIKA Lož kot lastnik stavbe že pristanek. Po dograditvi nove šole pa bo upravni odbor radiokluba stopil v stik z vodstvom Osnovne šole Stari trg in Krajevne skupnosti, da bi se preuredil primeren prostor v sedanji šoli.

Ne pričakujemo, da bo radio klub postal množična organizacija v okviru Ljudske tehnike, želimo pa, da bi se vanj vključilo čim več članov, posebno mladine, ter da bi s skupnim in složnim delom prispevali k njegovemu uspehu.

F. Mlakar

Naša tekmovalna desetica gasilcev med trodelnim napadom